

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่
ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

มานิดา วงษ์สันต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2563

**The Performance of Professional Ethics for Teachers in Ordinary
Schools Coupled With Islam In Bangkok**

Manida Wongsan

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Education Management

College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University

2020

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่
ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

เสนอโดย นางสาวมานิดา วงษ์สันต์

สาขาวิชา การจัดการการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หนีแสน

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

ลงชื่อ ..... น. ๗ ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว)

ลงชื่อ ..... นกบ ..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หนีแสน)

ลงชื่อ ..... ✓ ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามดิษฐ์)

ลงชื่อ ..... นกบ ..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม้น โสศล)

วิทยาลัยครุศาสตร์รับรองแล้ว

..... นกบ ..... คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์
(อาจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม้น โสศล)

วันที่ 17 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2563

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญ ควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน	มานิดา วงษ์สันต์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หมีแสน
สาขาวิชา	การจัดการการศึกษา
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูและเปรียบเทียบความคิดเห็นการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ อายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มวิชาที่สอนและศาสนาที่นับถือ และเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

ตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร จำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ได้ค่าความเชื่อมั่น .997 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานครพบว่าจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้านและโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านจรรยาบรรณต่อสังคม รองลงมา คือจรรยาบรรณต่อตนเอง และจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป พบว่า เพศต่างกัน การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่ามีการจรรยาบรรณ 3 ด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานส่วนอายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่ม

วิชาที่สอน และศาสนาที่นับถือต่างกัน การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3. ปัญหาของการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญ ควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร พบว่า มีปัญหาทางการเงิน ทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนาตัวเองให้มียอดความรู้เพิ่มขึ้น ขาดความภาคภูมิใจในวิชาชีพ ขาดคอบกพร่องในการทำงานเนื่องจากได้รับงานที่มอบหมายมากเกินไป ครูไม่มีความเมตตาต่อศิษย์และการให้บริการต่อผู้ปกครองให้เสมอภาคและเท่าเทียมกัน มีการแบ่งกลุ่มระหว่างครูที่อยู่มาก่อนและครูเข้าใหม่ การสื่อสารที่ใช้ภาษาที่แตกต่างกัน ครูบางส่วนปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น และเมื่อมีกิจกรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน ครูที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกับชุมชน ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นแนวทางในการส่งเสริมปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญ ควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร คือ จัดตั้งกองทุนกู้ยืมเพื่อช่วยเหลือบุคลากร ปลุกจิตสำนึก ความเป็นครู สร้างขวัญและกำลังใจ พิจารณาการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของบุคลากร และครูต้องมีความเข้าใจนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติตนแตกต่างกัน กำหนดมาตรการการปฏิบัติตนต่อผู้รับบริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียม ส่วนแนวทางการพัฒนาปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู คือ จัดกิจกรรมพัฒนาสร้างเสริมทักษะความรู้ รวมทั้ง โรงเรียน จัดทำโครงการสัมพันธ์ชุมชนเพื่อให้ครูมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ดีเด่นพบว่า ครูดีเด่นจะมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ทั้งเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาอย่างเคร่งครัด ยึดพื้นฐานในกระบวนการในการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นให้ศิษย์ได้ศึกษาทางโลกและเน้นการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักธรรมของศาสนา ปฏิบัติตนต่อผู้รับบริการอย่างถูกต้อง เหมาะสม และเท่าเทียมกัน ให้ความรักความเมตตาต่อผู้รับบริการและผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ คำนึงถึงหลักคุณธรรม เห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือกัน และร่วมมือกันสร้างประโยชน์ต่อสังคมอยู่เสมอไม่มากก็น้อย

Thesis Title	The Performance of Professional Ethics for Teachers in Ordinary Schools Coupled With Islam In Bangkok
Author	Manida Wongsan
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Nukrob Meesan
Department	Education Management
Academic Year	2019

ABSTRACT

The purpose of this research were to study and to compare the performance of professional ethics for teachers in ordinary schools coupled with islam in Bangkok, sorted by gender, age, education, experience of teaching, subject of teaching and religion. Also, another purpose of this research was to study about the problem and the improving method of development the performance of professional ethics for teachers in ordinary schools coupled with islam in Bangkok.

The samples of this research were 206 teachers of ordinary schools coupled with islam in Bangkok. The research tools for collecting information comprised questionnaire and interview. The quality of the tools are .997. The research statistics were Frequency, Percentage, Mean, Standard deviation, t-test and One-Way ANOVA and Content Analysis.

According to the research, it can be concluded by these following;

1. The overall result of the performance of professional ethics for teachers in ordinary schools coupled with islam in Bangkok was high level. Considered by five parts, the performance of professional ethics was on the high level. Also, when it was rearranged by the average, ethics for society. The others were self ethics and ethics to professional associates.

2. The comparison of the the performance of professional ethics for teachers in ordinary schools coupled with islam in Bangkok, sorted by gender different the performance of professional ethics for teachers and 3 parts at the 0.05 level of significance; these was based on the hypothesis. Also, in terms of age, education, experience of teaching, subject of teaching and religion, showed that the overall result and the individual part of the performance of professional ethics were not different; the results were not based on the hypothesis.

3. The problem according to research was financial problems. Moreover, the lack of develop myself, professional pride, missing work due to receiving too many assignments, teachers do not have compassion students and services to parents equally, there is a division between the previous teacher and the new teacher, different language communication and some teachers perform their duties only in the school. For suggestion of these of these problem, the school establishment of a loan fund, Organize activities to develop skills, knowledge and morale including raising awareness of being a teacher, considering job assignments, teacher understand students who behave differently with understanding. There are equal measures to treat clients towards service recipients and the school make community relations project.

The analysis of the interview about the the performance of professional ethics in outstanding teachers showed outstanding teachers had a good role model for others including morality, ethics, and strict religious practices, learning management, focusing on students practice according to religious principles, treat customers correctly, appropriately, and equally. love and compassion to service recipients and considering the principles of morality, compassion, helping each other and collaborating to create benefits for society at all times, more or less.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สามารถสำเร็จลุล่วงผ่านไปได้ด้วยดี เนื่องจากความอนุเคราะห์ของ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หนีแสน ที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา เสนอแนะ และให้ความช่วยเหลือ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขงานวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์และ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิ้นธะวา คามดิษฐ์ และ อาจารย์ ดร. พงษ์ภิญโญ แม้น โกศล กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ตรวจสอบ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขการจัดทำ วิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งและถือเป็นพระคุณอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสาม ท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในวิทยาลัยครุศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความรู้ และ ให้คำแนะนำที่ดีเสมอมา ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบเครื่องมือ รองศาสตราจารย์ ดร. กล้า ทองขาว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพร โกมารทัต อาจารย์ ดร. สมพันธ์ อภิรักษ์ อาจารย์ ดร. สมিতธิรักษ์ จันทรรักษ์ และอาจารย์ ดร. อุดม วงษ์สิงห์ ขอขอบพระคุณครูในสถานศึกษาเอกชนสาย สามัญญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร 12 โรงเรียน ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามและแสดงความ คิดเห็น ทำให้การวิจัยได้ข้อมูลครบถ้วน

คุณงามความดีอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่บิดามารดา ผู้ที่มี พระคุณเป็นที่เคารพยิ่ง และคณาจารย์ทุกท่านที่เป็นผู้ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนทุกๆท่านที่ให้ ขวัญและกำลังใจ จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วง

มานิดา วงษ์สันต์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	5
1.3 วัตถุประสงค์.....	5
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	5
1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
1.6 ขอบเขตการวิจัย.....	8
1.7 นิยามศัพท์.....	8
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2. แนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 แนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวกับการจัดการการศึกษา.....	13
2.2 แนวคิด หลักการ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู.....	23
2.3 แนวคิดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม.....	35
2.4 บริบทโรงเรียนเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร.....	41
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
3. ระเบียบดำเนินวิธีวิจัย.....	51
3.1 การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	51
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
3.3 การสร้างเครื่องมือ.....	53
3.4 การเก็บและรวบรวมข้อมูล.....	55
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ

บทที่	หน้า
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
4.2 ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู.....	59
4.3 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู.....	67
4.4 ผลวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู.....	73
5. สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	76
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	76
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	79
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	87
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	96
ประวัติผู้เขียน.....	120

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
4.1 จำนวนและคำร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม.....	59
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณ ต่อตนเอง.....	60
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณ ต่อวิชาชีพ.....	62
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณ ต่อผู้รับบริการ.....	63
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณ ต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ.....	64
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณ ต่อสังคม.....	65
4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถาน ศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพ ทั่วไปด้านเพศ.....	67
4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านอายุ.....	68
4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านสาขาที่สำเร็จการศึกษา.....	69
4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านประสบการณ์การทำงาน.....	70

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านกลุ่มวิชาที่สอน.....	71
4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านศาสนาที่นับถือ.....	72
4.14 ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู.....	73

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรกล่าวถึงครูมีใจความสำคัญประการหนึ่งว่า ครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสติปัญญาของเยาวชนในชาติ ครูเป็นบุคคลที่สำคัญและมีความหมายอย่างมากต่อกระบวนการให้การศึกษาเพราะถ้าหากปราศจากครูซึ่งเป็นผู้สอนการศึกษาหาความรู้ของเยาวชนจะทำให้เยาวชนมีความยากลำบากและต้องใช้เวลาอันยาวนานในการศึกษาหาความรู้ แต่ถ้าได้ครูผู้สอนที่ดีมีความรู้ ความตั้งใจสอนและมีวิธีการถ่ายทอดที่เหมาะสมย่อมจะช่วยให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งแนวพระราชดำรินี้สอดคล้องกับมาตรา 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้ความหมายของครูไว้ว่า ครูเป็นบุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางการศึกษาด้านการเรียน การสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชน (สิทธิชัย จันทานนท์, 2554)

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยที่มีผลกระทบมาจากการพัฒนาที่ก้าวหน้าเข้าสู่ยุคสมัยโลกาภิวัตน์ ทำให้ขอบข่ายของการศึกษากันคว้า แสวงหาถ่ายทอดความรู้และการเรียนรู้เป็นไปอย่างกว้างขวางรวดเร็ว โดยการเรียนรู้ศาสตร์ต่างๆ นั้นนำไปสู่การปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาโดยภาพรวมให้มีการพัฒนาเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพและขีดความสามารถของคนส่วนใหญ่ภายในประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะครูคณาจารย์ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ถึงแม้ปัจจุบันจะมีวิกฤตเกี่ยวกับครุณานัปการ เช่น ในกรณีมีคลิปวิดีโอในสื่อสังคมออนไลน์ของครู โรงเรียนขยายโอกาส ตำบลยาง อำเภอสือขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ ได้มีการต่อนักเรียนชายแล้วเดินไปดึงใบหูและใช้ฝ่ามือตบป้องหู ซึ่งเป็นการลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ (สำนักข่าวทีนิวส์, 2562) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูขาดจรรยาบรรณทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง วิชาชีพ ผู้รับบริการ ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และสังคม นอกจากนี้ในกรณีมีผู้สื่อข่าวรายงานว่า ที่หาดบ้านแก้ง ต.กุดเมืองฮาม อ.ยางชุมน้อย จ.ศรีสะเกษ ได้เดินทางไปพบกับ น.ส.จิน (นาม

สมมติ) อายุ 33 ปี ได้โพสต์ในเฟซบุ๊กว่า ลูกสาวโดนครูที่โรงเรียนแห่งหนึ่งในเขต อ.บางขุนน้อย ใช้มีดกรรไกรตัดผมขาดหางจนไม่เป็นทรงผม ทำให้เด็กเกิดความอับอายเพื่อน (เดลินิวส์, 2563) และการที่ครูภายในโรงเรียนละเลยหน้าที่ แบ่งพรรคพวก ซึ่งถือว่าขาดจรรยาบรรณต่อตนเองและวิชาชีพ หรือแม้กระทั่งการลดความนิยมในวิชาชีพครู คุรุชาดการพัฒนาศักยภาพของตนเองไม่ว่าจะในเรื่องการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย หรือให้ความสำคัญกับสายงานการบริหารมากกว่า ค่าตอบแทนต่ำและขาดเสรีภาพทางวิชาการ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสภาพปัญหาและความต้องการของครูเพื่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม พบว่ายังคงขาดแหล่งการศึกษา ค้นคว้าเพื่อการเตรียมการสอน และครูบางคนขาดการพัฒนาศักยภาพของตนเองไม่เข้าร่วมการอบรมวิชาการด้านอื่นๆ ที่ไม่ตรงกับวิชาในการสอน โดยคิดว่ามีความรู้เพียงพอต่อการสอนแล้ว และหลายโรงเรียนยังมีข้อจำกัดในการจัดครูเข้าสอนในวิชาที่ครูสำเร็จการศึกษาหรือมีความถนัดได้ในบางวิชาเท่านั้นและยังพบว่ามีครูที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางด้านวิชาชีพครูมา โดยตรงสอนในบางวิชา ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพของครูในเรื่องทักษะการสอนและการสื่อสารกับศิษย์ที่ไม่สามารถส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ การศึกษา ค้นคว้า เสริมสร้างทักษะให้แก่ศิษย์ได้อย่างถ่องแท้ เนื่องจากครูยังขาดความเข้าใจถึงความต้องการและจิตวิทยาของศิษย์อย่างแท้จริง และในบางกรณีครูอาจลงโทษศิษย์เกินกว่าเหตุที่ส่งผลต่อจิตใจของศิษย์ได้ (จารุวัจน์ สองเมือง และธีรพงศ์ แก่นอินทร์, 2555) เนื่องจากครูยังขาดจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ซึ่งในปัจจุบันครูก็ยังคงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนการสอน การเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนทั้งในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพ (รุ่ง แก้วแดง, 2543)

จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นกฎแห่งความประพฤติสำหรับสมาชิกวิชาชีพครู ซึ่งองค์กรวิชาชีพครูเป็นผู้กำหนดและสมาชิกในวิชาชีพทุกคนต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หากมีการละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามจะมีการลงโทษ โดยจรรยาบรรณวิชาชีพครูนั้นมีความสำคัญทั้งหมด 3 ประการ ดังนี้ ปกป้องการปฏิบัติงานของสมาชิกในวิชาชีพ รักษามาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาวิชาชีพ (พทุทธิศิริบรรณพิทักษ์, 2556) ซึ่งจรรยาบรรณวิชาชีพครูมีความสำคัญต่อครู เนื่องจากเป็นแบบแผนการประพฤติเพื่อให้ครูปฏิบัติตามและกำหนดลักษณะพึงประสงค์ของครู ดังนี้ ทำตนเองเป็นตัวอย่างที่ดี มีเมตตาปราณี รักอาชีพครู ใฝ่รู้โลกทัศน์กว้าง รับผิดชอบต่อหน้าที่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีวุฒิภาวะ และยุติธรรม เป็นต้น (สำนักคณะกรรมการข้าราชการครู, 2529) และในฐานะที่ครูสภาพเป็นองค์กรส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูได้มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2533 ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ด้านดังนี้ รอบรู้ สอนดี มีคุณธรรมจรรยาบรรณ และมุ่งมั่นพัฒนา โดยเกณฑ์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนามธรรมซึ่งยากต่อการปฏิบัติและการประเมิน ในปี พ.ศ. 2537 คุรุสภาจึงได้มีการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูจากเดิม 4 ด้าน เป็น 11 มาตรฐาน และในปี พ.ศ. 2544

ครูสภาได้มีการเพิ่มเติมเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูจาก 11 มาตรฐาน เป็น 12 มาตรฐาน และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการครูสภา เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2544 ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานทั้ง 12 มาตรฐาน กำหนดขึ้นบนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า “เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้” ครูจึงต้องคำนึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูสามารถเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ครูยังสามารถสร้างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้รู้จักการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ครูยังควรชื่นชมต่อความสำเร็จของผู้เรียนอีกด้วย เกณฑ์มาตรฐานทั้งหมด 12 มาตรฐานนี้เป็นเกณฑ์ของการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูเพื่อประกันคุณภาพการทำงานและการประกอบอาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549)

แนวทางในการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดไว้ว่า เร่งปฏิรูปการผลิต การสรรหา และการพัฒนาครู ซึ่งควรทำในสถาบันการศึกษาของรัฐ และเอกชนอย่างครบวงจร เพื่อพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบของครูให้มุ่งมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง ประเมินความก้าวหน้าของครูซึ่งวัดจากประสิทธิภาพของผลการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอนเพื่อให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี ในปัจจุบัน นอกจากนี้ครูควรเลือกแผนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและสร้างสรรค์ความรู้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตได้ตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543)

จากความคาดหวังของสังคมและบุคลากรหลายระดับที่หวังให้ครูมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาพลเมืองและประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยะประเทศทั้งทางด้านคุณธรรมความรู้และความสามารถต่างๆ แต่ในปัจจุบันก็ยังมีครูบางส่วนที่ประพฤติปฏิบัติตนผิดวินัยจรรยาบรรณของครูที่ดีซึ่งเป็นที่เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อสถาบันวิชาชีพครูเป็นอย่างมากดังที่เป็นข่าวปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ เช่น ครูลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการรุนแรง ขายยาเสพติด หรือการที่ครูมีการแบ่งพรรคพวก ละเลยหน้าที่ ไม่มีน้ำใจต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หรือแม้กระทั่งการคบกันระหว่างครูกับครูหรือครูกับนักเรียนเชิงชู้สาว ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่ร้ายแรงที่นักเรียนทุกคนไม่พึงประสงค์ให้มีในตัวครู นอกจากนี้ภายในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังพบปัญหาการสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษาของครู เนื่องจากในปัจจุบันมีความขาดแคลนบุคลากรครูเป็นอย่างมาก ทำให้สรรหาครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาของครูที่ตรงต่อความต้องการของโรงเรียนค่อนข้างยาก และในกรณีที่โรงเรียนมีขนาดเล็กส่งผลให้ครูท่านหนึ่งจะต้องทำการเรียนการสอนได้

หลากหลายวิชา และบางกรณีครูจบการศึกษาจากต่างประเทศทำให้ไม่มีวุฒิการศึกษาโดยตรง ทำให้ครูไม่เข้าใจจิตวิทยาของศิษย์อย่างแท้จริง ขาดการหาความรู้ใหม่ๆ และขาดทักษะกระบวนการสอน (นิเลาะ แวอุเซ็ง, 2551) ดังนั้นคุณภาพครูจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อคุณภาพการศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพของคนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์พร้อมทั้งกาย วาจา จิตใจ และสติปัญญา เพื่อสร้างสรรค์สังคมให้มีคุณภาพเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และก่อปรด้วยความสมานฉันท์และความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

สถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม เป็นการจัดการศึกษาแบบบูรณาการที่ผสมผสาน ระหว่างการเรียนรู้วิชาสามัญกับการศึกษาศาสนาควบคู่กันไป โดยผู้เรียนได้ศึกษาวิชาสามัญและยังได้รับการศึกษาทางด้านศาสนาซึ่งอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม ถือเป็น การสร้างความสมดุลในความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ สมัคคีสามัคคีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งตัวแปรหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสันติสุขให้เกิดขึ้นในชุมชนได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน (ซิดดิก อาลี และดลมนรรัตน์ บากา, 2555) นอกจากนี้ยังจัดเกลาบุคลิกภาพ เสริมสร้างความศรัทธาต่อศาสนาแก่ผู้เรียนและบุคคลในชุมชน (จารูว์จันน์ สองเมือง และธีรพงศ์ แก่นอินทร์, 2555)

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สังเกตการปฏิบัติตนในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามพบปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ การที่โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงครูผู้สอนกลางภาคเรียนกะทันหัน ส่งผลต่อจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ เนื่องจากผู้รับบริการขาดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและขาดความเข้าใจในเนื้อหาการเรียน ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงครูผู้สอน และการเปลี่ยนแปลงครูผู้สอนยังส่งผลกระทบต่อจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ทางด้านการเรียนการสอนและการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง นอกจากนี้สถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามยังมีปัญหาการที่ครูทำโทษผู้รับบริการในพื้นที่สาธารณะส่งผลให้ผู้รับบริการเกิดความอับอายจนไม่ยอมมาโรงเรียน และการรับบุคลากรเป็นชาวต่างชาติเข้ามาสอนในโรงเรียนที่สะท้อนให้เห็นถึงจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ได้แก่ การสื่อสาร มารยาท การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการดำเนินชีวิตที่ส่งผลกระทบต่อ การอยู่ร่วมกันของบุคลากรอื่นๆ ในองค์กร และยังส่งผลกระทบต่อผู้รับบริการ ได้แก่ การสอนพฤติกรรมและการสื่อสารที่ไม่เหมาะสมให้กับผู้รับบริการด้วย

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาครูให้ได้ตามมาตรฐานทั้งด้านการ

ปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานและพัฒนาวิชาชีพครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงที่ได้รับการยกย่อง มีเกียรติในสังคม และเป็นหลักประกันให้กับผู้เรียนว่าจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการให้บริการทางการศึกษาของครู

1.2 คำถามการวิจัย

1. สภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร
2. ครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มวิชาที่สอนและศาสนาที่นับถือต่างกัน มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู แตกต่างกันอย่างไร
3. ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร มีลักษณะอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ อายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มวิชาที่สอนและศาสนาที่นับถือต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันจะมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานครต่างกัน
2. ครูที่มีอายุต่างกันจะมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานครต่างกัน
3. ครูที่มีสาขาที่สำเร็จการศึกษาต่างกันจะมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานครต่างกัน

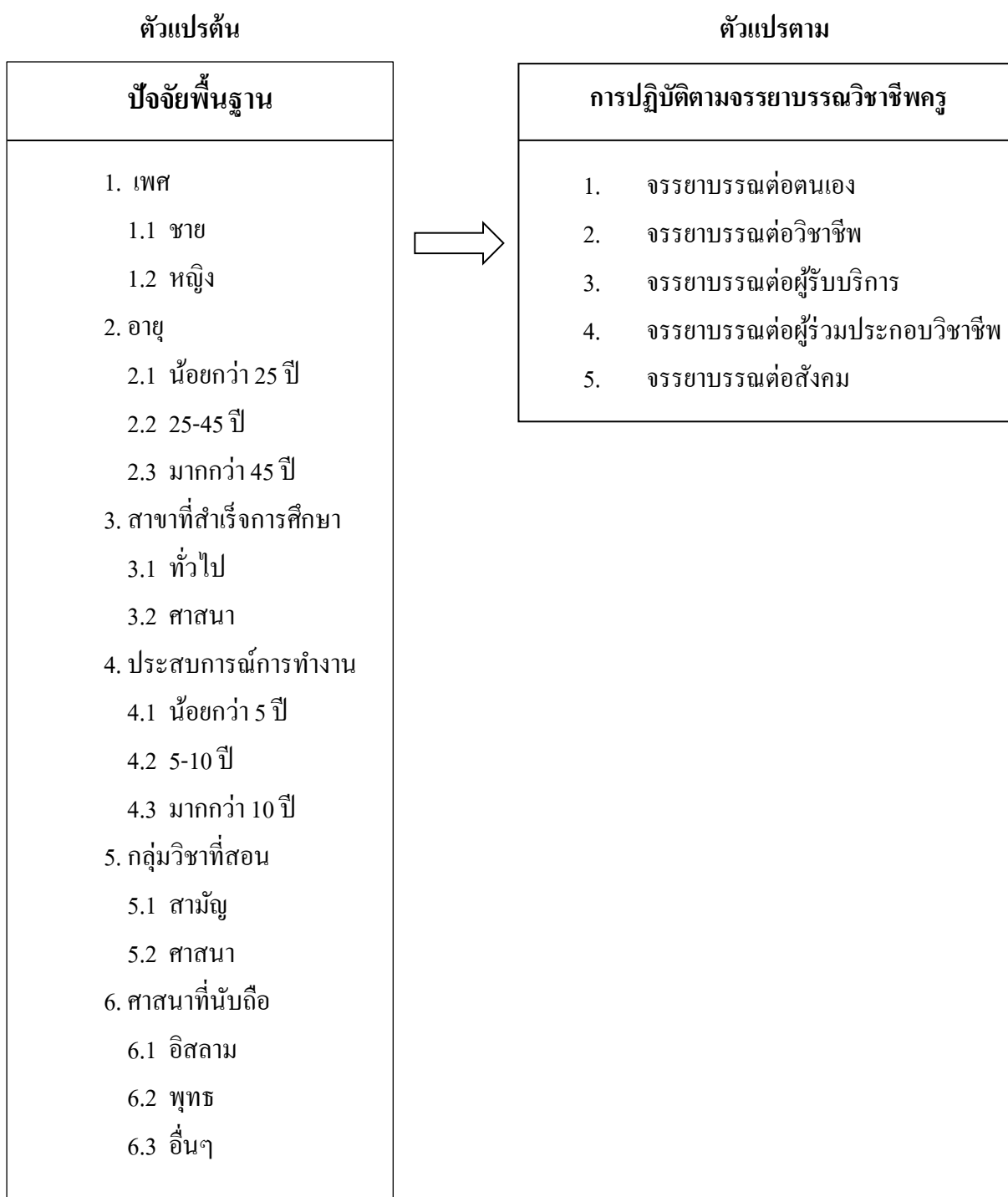
4. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันจะมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานครต่างกัน

5. ครูที่มีกลุ่มวิชาที่สอนต่างกันจะมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานครต่างกัน

6. ครูที่มีศาสนาที่นับถือต่างกันจะมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานครต่างกัน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพของ มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม (2558) ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.6 ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- ครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคุมคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร จำนวน 12 โรงเรียน จำนวน 441 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู จำนวน 206 คน โดยเลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากตารางสูตรเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

2.1.1 เพศ

2.1.2 อายุ

2.1.3 สาขาที่สำเร็จการศึกษา

2.1.4 ประสบการณ์การทำงาน

2.1.5 กลุ่มวิชาที่สอน

2.1.6 ศาสนาที่นับถือ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคุมคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

2.2.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

2.2.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2.2.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

2.2.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

2.2.5 จรรยาบรรณต่อสังคม

1.7 นิยามศัพท์

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การที่ครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคุมคู่ศาสนาอิสลามสามารถปฏิบัติตามประมวลกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่สถานศึกษาจัดขึ้น โดยจำแนกจรรยาบรรณออกเป็น 5 ด้าน คือ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคมให้สอดคล้องกับวิถีและวัฒนธรรมของมุสลิม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง การมีระเบียบวินัยในการประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี และพร้อมพัฒนาตนเองทางด้านวิชาชีพ วิชาการ บุคลิกภาพ มีวิสัยทัศน์ให้ทันต่อโลกที่กำลังพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง วางแผนในการปฏิบัติงานและดำเนินการตามแผนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์สุจริต ไม่พุดจากหลักกลอก ไม่น้อ โกง ไม่เอาัดเอาเปรียบเสียสละทำงานเพื่อส่วนรวม และให้เกียรติผู้อื่น

2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมายถึง การมีความรักและความศรัทธาเห็นว่าวิชาชีพครูมีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อประเทศชาติ ปกป้องและรักษาเกียรติของวิชาชีพไม่ให้ใครมาดูหมิ่น ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่และวิชาชีพ พัฒนาองค์ความรู้ของวิชาชีพโดยการศึกษาค้นคว้า สร้างความรู้และเผยแพร่ให้วิชาชีพครูก้าวหน้า และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร โดยจัดกิจกรรมเพื่อเกิดกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้วิชาความรู้แก่ผู้เรียนมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีคุณธรรม จรรยาบรรณในการสอน เชี่ยวชาญและเข้าใจในสาขาที่สอน นำคุณธรรมความดีที่มีอยู่ในคำสอนของศาสนาอิสลามถ่ายทอดแก่ผู้เรียน

3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมายถึง การมีความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเกื้อกูล ส่งเสริมให้กำลังใจต่อศิษย์และผู้รับบริการ โดยครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้า เสริมทักษะ และสร้างอุปนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ และครูจะต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ไม่กระทำความเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ และที่สำคัญครูจะต้องให้บริการแก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาค โดยไม่เรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ไม่ใช่คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับผู้เรียน มีความเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียง ยุติธรรมกับผู้เรียนทุกคน ปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความรักและความอดทน และรับฟังความคิดเห็นของศิษย์

4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง ครูจะต้องยึดมั่นในหลักคุณธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน พุดจาไพเราะ อ่อนน้อมถ่อมตน แลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ขยัน อดทน มีความรัก ความสามัคคี และรวมใจกันเพื่อพัฒนาการศึกษา ให้อภัยซึ่งกันและกันด้วยความยินดี ไม่ดูถูกดูแคลน ตำนินิตีเดียน ให้ร้ายและนินทาเพื่อนร่วมงาน

5. จรรยาบรรณต่อสังคม หมายถึง ครูจะต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

เข้าใจสถานการณ์และข้อจำกัดต่างๆของสังคมและชุมชนในปัจจุบัน ตลอดจนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในการช่วยเหลือด้านต่างๆ คำนึงถึงการจัดกิจกรรมที่สำคัญทางศาสนาอิสลาม พร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินการที่ดี เพื่อปกป้องสิทธิของบุคคลในสังคม

สาขาที่สำเร็จการศึกษา หมายถึง ครูที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่มีวุฒิการศึกษาทางด้านต่าง ๆ

1. สาขาที่สำเร็จการศึกษาทั่วไป หมายถึง ครูที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่มีวุฒิการศึกษาทางด้านศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์บัณฑิต นิติศาสตรบัณฑิต นิเทศศาสตรบัณฑิต บริหารธุรกิจบัณฑิต บัญชีบัณฑิต สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาบัณฑิต หรือวุฒิการศึกษาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทางการสอนศาสนา

2. สาขาที่สำเร็จการศึกษาศาสนา หมายถึง ครูที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่มีวุฒิการศึกษาทางด้านศาสนาโดยตรงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ศาสนาที่นับถือ หมายถึง บุคคลที่นับถือศาสนาอิสลาม ศาสนาพุทธ

1. ศาสนาที่นับถืออื่นๆ หมายถึง บุคคลที่นับถือศาสนาคริสต์ พราหมณ์-ฮินดู โยรูบา และซิกข์

ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สั่งสอนและให้ความรู้ ดูแลความประพฤติของศิษย์ เพื่อพัฒนาคุณภาพของศิษย์ทั้งทางกาย วาจา จิตใจ ต่อสังคมและทำให้ศิษย์มีความรู้สามารถนำความรู้ นำมาใช้ประโยชน์ให้แก่สังคมในสถานศึกษาเอกชนเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาที่สังกัดในเขตกรุงเทพมหานคร

สถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม หมายถึง โรงเรียนเอกชนสอนที่มีจัดหลักสูตรสอนทั้งศาสนาอิสลามและสายสามัญ ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทางด้านสื่อการเรียนการสอน โดยเป็นการจัดการศึกษาแบบบูรณาการแบบผสมผสานระหว่างการเรียนวิชาสามัญควบคู่กับการศึกษาศาสนาอิสลาม

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้ คือ

1. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน นำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาและวางแผนนโยบายการปฏิบัติตนของครู กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและแบบแผนในการพัฒนามูลนิธิ และกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้สถานศึกษาเอกชนมีคุณภาพและมาตรฐาน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และทำความเข้าใจในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

3. ครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ได้รับความรู้และสำรวจตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู 5 ด้าน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมให้เป็นไปตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

4. เป็นแนวทางให้ครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู 5 ด้าน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคมมากยิ่งขึ้น และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการวางแผนโปรแกรมการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานครตระหนักถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

- 2.1 แนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวกับการจัดการการศึกษา
  - 2.1.1 ความหมายของการจัดการการศึกษา
  - 2.1.2 ความจำเป็นในการจัดการการศึกษา
  - 2.1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดการการศึกษา
  - 2.1.4 เป้าหมายของการจัดการการศึกษา
  - 2.1.5 องค์ประกอบของการจัดการการศึกษา
- 2.2 แนวคิด หลักการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
  - 2.2.1 ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพครู
  - 2.2.2 ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู
  - 2.2.3 องค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพครู
  - 2.2.4 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู
- 2.3 แนวคิดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม
  - 2.3.1 หลักคำสอนศาสนาอิสลาม
  - 2.3.2 คุณลักษณะของครูตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม
- 2.4 บริบทโรงเรียนเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวกับการจัดการการศึกษา

2.1.1 ความหมายของการจัดการการศึกษา

ความหมายของการจัดการ

วิชัช ชัยนาคสิงห์ (2556) ได้กล่าวถึงการจัดการ (Management) หมายถึง กระบวนการ กิจกรรมหรือการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในอันที่จะเชื่อมั่นได้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไป ในแนวทางที่จะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน้าที่อันที่จะสร้าง และรักษาไว้ซึ่งสภาวะที่จะเอื้ออำนวยต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยความพยายามร่วมกันของกลุ่ม บุคคล

จิรดา นาถฤทธิ์ (2559) ได้กล่าวถึงการจัดการ (Management) เป็นกระบวนการที่ ผู้จัดการทำงานร่วมกัน โดยอาศัยพนักงานและทรัพยากรอื่นและต้องมีการวางแผน (Planning) การ จัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) เพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุเป้าหมายองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

ความหมายของการศึกษา

มานิตย์ รับไทรทอง (2547) ได้กล่าวถึงการศึกษา หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ทักษะ และทัศนคติของคนรุ่นก่อนให้กับอนุชนรุ่นหลังของสังคม เพราะอนุชนรุ่นหลังคงไม่อาจเติบโต ไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ถ้าไม่ได้ดูดซับความเชื่อเกี่ยวกับโลกทัศน์ และทักษะในการดำรงชีวิตและ แก้ปัญหาของผู้ใหญ่ก่อนที่การศึกษาจะกลายมาเป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องกระทำด้วยความตั้งใจ และเป็นทางการและเป็นระบบ

สมหมาย ปวะบุตร (2558, น. 9) ได้กล่าวถึงการศึกษา (education) มีรากศัพท์มาจาก ภาษาลาติน 2 คำ คือ educe แปลว่า บำรุง เลี้ยง อบรม รักษา ทำให้เจริญงอกงาม และ educate แปลว่า ชักนำหรือดึงออกมา การศึกษาเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมและพัฒนาให้คนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มี ความเจริญงอกงามทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การ อบรม การสืบสานวัฒนธรรม เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุข

ความหมายของการจัดการการศึกษา

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) การจัดการการศึกษา ป็นการเน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อจัดกิจกรรม การเรียนการสอน/ประสบการณ์การเรียนรู้ โดยผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นจึงต้องจัดสภาวะแวดล้อม บรรยากาศรวมทั้งแหล่ง เรียนรู้ต่างๆ ให้หลากหลาย เพื่อเอื้อต่อความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจเหมาะสมแก่วัย และศักยภาพของผู้เรียน

เพื่อให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ และเป็นการเรียนรู้กันและกัน อันก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง บุคคล ชุมชน และทุกส่วนของสังคม ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การเรียนการสอนมุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากความหมายการจัดการและการศึกษาสรุปได้ว่า การจัดการเป็นกระบวนการจัดการ เริ่มตั้งแต่การวางแผน จัดการองค์การ การนำ และควบคุม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์จะต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของพนักงานในองค์กร ส่วนการศึกษาเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นคนที่มีสมรรถนะทั้งทางร่างกาย จิตใจ ดังนั้นการจัดการการศึกษา เป็นการจัดการกิจกรรม การเรียนการสอน/ประสบการณ์การเรียนรู้ หรือจัดสถานะแวดล้อม บรรยากาศ รวมถึงแหล่งการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

2.1.2 ความจำเป็นในการจัดการการศึกษา

ปรัชญา เวสารัชช์ (2545, น. 3-4) ได้กล่าวถึงการศึกษาต้องมีการจัดการ ไม่สามารถทำได้โดยไม่มีเป้าหมาย ไม่มีมาตรฐาน ไม่ได้คุณภาพ เพราะอาจทำให้การศึกษาไม่มีทิศทาง ไม่เป็นระบบ ไม่คุ้มค่า และหากจัดการผิดพลาดก็ยากที่จะแก้ไข เพราะกระบวนการศึกษา เช่น วัฒนธรรม หรือค่านิยมต่างๆ ได้ซึมซับเข้าไปในใจของผู้เรียนแล้ว นอกจากนี้การจัดการศึกษาเป็นเรื่องของการลงทุนที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์แต่ละคน และเป็นการลงทุนเพื่อการอยู่รอดและพัฒนาของสังคม ทั้งนี้เพราะการศึกษาส่งผลกระทบต่อและมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม วิทยาการและเทคโนโลยีที่จำเป็นในการทำงานและการใช้ชีวิต ยิ่งการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ในโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วอันเป็นผลจากพัฒนาการทางเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีด้านการสื่อสารใหม่ๆ พัฒนาการเหล่านี้ย่อมทำทลายต่อการจัดการศึกษา เพราะได้เปิดโอกาสและให้ช่องทางการเรียนรู้แก่บุคคลจำนวนมาก โดยให้รับรู้มากขึ้นและมีเส้นจีดค้นด้านระยะทางน้อยลงกว่าเดิมมาก การจัดการศึกษาจึงเป็นเรื่องจำเป็น เพราะต้องการทรัพยากร (คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี) สนับสนุนจำนวนมาก ต้องมุ่งไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ร่วมกันของสังคม ต้องนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของมนุษย์อย่างแท้จริง ในแง่การจัดการศึกษาจึงต้องมีการกำหนดเพื่อประกันว่ามนุษย์ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตรงตามเป้าประสงค์ร่วมกัน รวมทั้งมีการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพการจัดการศึกษายังมีความจำเป็น เพราะต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้าน ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นการรับผิดชอบด้านการสอน การบริหาร หรือการสนับสนุน ตัวอย่าง เช่น ครูที่ดีต้องได้รับการศึกษา

อบรมมาอย่างดี มีความรู้ความชำนาญ และมีคุณลักษณะเหมาะสมกับการเป็นครู การเป็นครูจึงเป็นที่ยอมรับว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง เนื่องจากสังคมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การจัดการศึกษาจำเป็นต้องได้รับการปรับเปลี่ยนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละยุคสมัย การจัดการศึกษาที่อยู่กับที่ย่อมหมายถึงความล้ำสมัย ไม่เหมาะสม ไม่คุ้มประโยชน์ ปัจจุบันโลกก้าวเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ หรือเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่เรียกว่าเศรษฐกิจฐานความรู้ ความรู้จึงเป็นเรื่องมีค่าที่ขาดไม่ได้ ในสังคมสมัยใหม่นี้ความรู้ที่ทันสมัยที่เหมาะสมกับสภาพการณ์จะช่วยแก้ปัญหาได้ และนำสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นพลังสำคัญสำหรับการอยู่รอดและการพัฒนา ทั้งสำหรับบุคคลแต่ละคนและสำหรับสังคมประเทศชาติโดยรวม

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, น.3) กล่าวถึงความจำเป็นในการจัดการการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จากความจำเป็นในการจัดการการศึกษา สรุปได้ว่า การจัดการการศึกษาเป็นกระบวนการที่จัดการศึกษาให้มีมาตรฐาน คุณภาพของผู้สอนและผู้เรียน นอกจากนี้ยังเป็นการให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้และพัฒนาของบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ

2.1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดการการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, น. 4) กล่าวถึงความจำเป็นในการจัดการการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 7 ว่า ในขั้นตอนการเรียนรู้เป็นการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการเมืองที่อยู่ในระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้เข้าใจในการรักษาและส่งเสริมสิทธิและหน้าที่ เสรีภาพ การเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ให้ภาคภูมิใจความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การ กีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

ปรัชญา เวสารัชช์ (2545, น. 4-5) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการจัดการการศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ให้บริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ โดยถ่ายทอดหรือปลูกฝังเนื้อหาความรู้ความเข้าใจที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้ได้รับการศึกษาวางตัวได้เหมาะสมในสังคมและมีความสามารถประกอบอาชีพตามความถนัด ความ

สนใจ หรือตามโอกาสของแต่ละคนได้ สถานศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียกว่า โรงเรียน มหาวิทยาลัย ศูนย์ การเรียน สถานศึกษาปฐมวัย ซึ่งสถานศึกษาเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการทางการศึกษา

2. เตรียมเด็กก่อนวัยเรียนให้มีความพร้อมในการเรียนรู้และจัดให้เด็กในวัยเรียนได้รับการศึกษาเพื่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองต่อเนื่อง โดยส่งเสริมเกื้อหนุนให้เด็กก่อนวัยเรียนขั้น พื้นฐานได้มีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย เซาว์นปัญญา ความสนใจที่เหมาะสม มีความพร้อมใน การศึกษาระดับสูงขึ้นไป การจัดการส่วนนี้โดยทั่วไปเป็นความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครอง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น ส่วนเด็กในวัยเรียนทุกระดับจะได้รับการศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการเตรียมตัวระดับพื้นฐาน และเพื่อมีความรู้ความสามารถในการ ประกอบอาชีพการงานต่อไป

3. ให้โอกาสทางการศึกษา โดยเข้าถึงผู้รับบริการที่ไม่สามารถเข้ารับการศึกษามากติ ที่มีอยู่หลากหลาย การจัดการศึกษาลักษณะนี้มุ่งไปที่ผู้ด้อยโอกาสต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มิฐานะ ยากจน ผู้ที่พลาดโอกาสได้รับการศึกษาในบางช่วงของชีวิต ผู้ที่มีปัญหาทางร่างกาย จิตใจ หรือ สติปัญญา การจัดการศึกษาเช่นนี้มักดำเนินการโดยสถานศึกษาเฉพาะด้าน เช่น โรงเรียนสอนคนตา บอด โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์หรือโดยวิธีการอื่นนอกกระบวนและตามอัยาศัย เช่น ศูนย์การเรียนรู้ การศึกษาในระบบทางไกล เป็นต้น

4. ตอบสนองความต้องการทางการศึกษาระดับสูงในเชิงคุณภาพ วัตถุประสงค์นี้มุ่ง ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้พัฒนาความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เพื่อประโยชน์ในการ ประกอบอาชีพซึ่งอาจดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการวิเคราะห์วิจัยระดับสูง มุ่งคิดค้น เนื้อหาสาระที่แปลกใหม่จากเดิม นอกจากนี้ยังรวมถึงการฝึกอบรมเฉพาะทาง เช่น ด้านการเกษตร การอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นต้น มักดำเนินการในรูปแบบการประชุมสัมมนา การ ฝึกอบรม การดูงาน การฝึกปฏิบัติเฉพาะ ฯลฯ

5. พัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลให้เต็มตามความสามารถและตอบสนองวิสัยทัศน์ใน การพัฒนาประเทศ วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาขั้นนี้เน้นการพัฒนามนุษย์ในลักษณะบูรณาการ คือให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม ความคิด ความสำนึก ความรับผิดชอบ ฯลฯ ซึ่งตามปกติควรเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา แต่หากสถานศึกษาไม่สามารถ ดูแลให้ครบถ้วนได้ ก็ต้องจัดส่วนเสริมเติมในลักษณะการฝึกอบรมเฉพาะ การแทรกในกิจกรรมการ เรียนการสอนปกติ หรือการใช้สื่อต่างๆช่วยเสริม วัตถุประสงค์ส่วนนี้ยังรวมไปถึงการพัฒนาทักษะ และคุณภาพของผู้ที่ทำงานแล้วหรือผู้ที่ผ่านการศึกษามากติตามกระบวนการปกติ ให้สามารถติดตาม ความรู้ใหม่ๆและวิทยาการที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนโชคชัย (2562) กล่าวถึงวัตถุประสงค์การจัดการการศึกษาไว้ว่า การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิต และความรู้ความสามารถของผู้เรียนให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดี โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการดำเนินชีวิตทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ รับผิดชอบต่อหน้าที่ และครองชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งโรงเรียนโชคชัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนบริการแสวงหาความรู้ พัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
2. เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้พื้นฐาน อันจำเป็นในการดำรงชีวิตให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น มีทักษะในการวิเคราะห์แก้ปัญหาด้วยตนเอง นำไปประยุกต์ใช้ได้จริง โดยกระบวนการการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered)
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม ศิลปกรรม จริยธรรมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามทางคุณธรรมประพฤติตนตามกรอบอันดีงาม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
4. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร แสดงออกอย่างเหมาะสม มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดี อยู่ร่วมกับสังคมอย่างสันติภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง รู้เคารพสถาบัน รวมทั้งเห็นคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
5. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถพัฒนาเทคโนโลยี ในการแสวงหาความรู้ การนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้รู้เท่าทันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ และการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่
6. เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีค่านิยมที่ดี มีความเป็นสากล บนรากฐานของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการธำรงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ

จากวัตถุประสงค์ในการจัดการการศึกษา สรุปได้ว่า การจัดการการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยให้สามารถสื่อสาร การแสดงออก การแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ ให้สมบูรณ์

2.1.4 เป้าหมายของการจัดการการศึกษา

ปรัชญา เวสารัชช์ (2545, น. 6-8) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการจัดการศึกษาในภาพรวมคือสมาชิกทุกคนในสังคม แต่เนื่องจากมวลชนเหล่านี้มีจำนวนมากมากเกินไปมีองค์กรใดสามารถจัดการศึกษาให้ครบถ้วนครอบคลุมได้ จึงต้องมีการแบ่งกลุ่มประเภทของเป้าหมายออกตามความเหมาะสมในการจัด เช่น แบ่งตามอายุ แบ่งตามสาระเนื้อหา แบ่งตามลักษณะของบุคคล เป็นต้น เป้าหมายของการจัดการศึกษาอาจแบ่งเป็นกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

1. เด็กก่อนวัยเรียน เมื่อทารกคลอดออกจากครรภ์ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ปู่ย่าตายาย ญาติ หรือคนเลี้ยงดูเป็นกลุ่มบุคคลเริ่มแรกที่ทำหน้าที่ดูแลเลี้ยงดู และขณะเดียวกันก็ให้การศึกษาอบรม ด้วย การให้การศึกษาลักษณะนี้ โดยทั่วไปยังไม่เป็นระบบ แต่เป็นธรรมชาติ จึงยังไม่ถือว่าเป็นการจัดการศึกษาเมื่อทารกเติบโตขึ้นพอช่วยตนเองได้แล้ว พ่อแม่ซึ่งต้องมีภาระประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงลูก ไม่อาจดูแลบุตรได้ ก็ปล่อยให้ผู้อยู่ในการดูแลของบุคคลอื่น เช่น บุคคลในกลุ่มเครือญาติ หรือมิฉะนั้นก็ต้องจ้างคนดูแลทางเลือกรูปแบบหนึ่งคือการส่งบุตรหลานเข้ารับการอบรมศึกษา ในศูนย์การเรียนปฐมวัย ศูนย์รับเลี้ยงเด็กหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งถือเป็นสถานศึกษาเบื้องต้นที่มีการจัดการศึกษา โดยมีผู้ดูแลที่ได้รับการศึกษาอบรมมาพอสมควรเป็นผู้ดูแลเมื่ออายุถึงวัยประมาณ สามขวบ สถานศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มนี้มีการจัดการศึกษาที่เป็นระบบและมีรูปแบบมากขึ้น ซึ่งการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กวัยนี้เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการเตรียมความพร้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ได้แก่ กิจกรรมการเคลื่อนไหว ตามจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมเกม การศึกษา เป็นต้น

2. บุคคลในวัยเรียน ผู้ที่อยู่ในวัยเรียนโดยทั่วไปหมายถึง ผู้ซึ่งรัฐกำหนดให้ผู้ปกครอง ต้องนำไปเข้าเรียน คืออยู่ในข่ายการศึกษาภาคบังคับ โดยแต่ละประเทศกำหนดอายุไว้แตกต่างกัน ไปตามที่เห็นว่าเหมาะสมสำหรับประเทศไทยกำหนดให้ผู้ศึกษาระดับประถมศึกษาถึงชั้น มัธยมศึกษาปีที่สามเป็นการศึกษาภาคบังคับและหากผู้ปกครองมีความพร้อมก็ส่งเสียให้บุตรหลาน ของตนได้เรียนต่อสูงขึ้นไปอีกตามกำลังความสามารถระดับการศึกษาของกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้ อาจ แบ่งได้หลายระดับ ได้แก่

2.1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทั่วไปเป็นการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลในวัยเรียน ในระบบการเรียนในโรงเรียน ในครอบครัว หรือในสถานศึกษารูปแบบอื่น ในประเทศไทย การศึกษาขั้นพื้นฐานไล่เรียงกันไปตั้งแต่ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งถึงชั้นประถมปีที่ หก) ไปจนจบชั้นมัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่งถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่หก) การศึกษาขั้น พื้นฐานนั้นมักใช้เวลาประมาณสิบสองปีเป็นส่วนใหญ่ ในช่วงปลายของการศึกษาระดับนี้เยาวชนที่ สนใจศึกษาสายอาชีพแทนที่จะศึกษาสายสามัญ ก็อาจเลือกเข้าเรียนในสถานศึกษาสายอาชีพ ซึ่ง ได้แก่ โรงเรียนอาชีวศึกษาระดับต้นต่างๆ ได้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 การศึกษาระดับอุดมศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนที่มุ่งศึกษาต่อก็ อาจเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (ซึ่งรวมสถาบันอุดมศึกษาสายอาชีพต่ำกว่าปริญญาด้วย) ในกรณี ที่ศึกษาระดับปริญญาก็อาจศึกษาต่อเนื่องไปตั้งแต่ระดับปริญญาตรี โท เอก หรือศึกษาเฉพาะด้าน หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โท เอก

3. ผู้ด้อยโอกาส หรือบุคคลลักษณะพิเศษ กลุ่มเป้าหมายนี้เป็นคนกลุ่มพิเศษที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างไปจากบุคคลปกติทั่วไป สิ่งที่ทำให้แตกต่างกันนี้อาจเกิดจากฐานะทางเศรษฐกิจ คือคนจนที่ด้อยโอกาสในการเล่าเรียนตามปกติ เช่น เด็กที่ผู้ปกครองไม่ส่งเสริมให้ศึกษาเล่าเรียน เด็กไร้ผู้อุปการะ หรือความแตกต่างอาจเกิดจากลักษณะทางร่างกายจิตใจและสมอง เช่น เด็กพิการ เด็กปัญญาอ่อน เด็กที่มีปัญหาทางจิตใจและอารมณ์ เด็กอัจฉริยะ เป็นต้น ผู้ด้อยโอกาส หรือบุคคลลักษณะพิเศษเฉพาะเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษเพื่อให้มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเช่นเดียวกับเด็กอื่น แต่การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายนี้จำเป็นต้องจัดให้ตามรูปแบบที่เหมาะสมกับลักษณะและความจำเป็นสำหรับกลุ่มด้วย โดยอาจต้องมีครูที่ได้รับการอบรมมาเป็นการเฉพาะ ในกรณีและผู้ด้อยโอกาสร่วมเรียนในชั้นเรียนปกติ ครูจำเป็นต้องให้ความสนใจผู้เรียนกลุ่มนี้เป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องใช้ความอดทน ความเมตตา ความเข้าใจ และความละเอียดละไมในการปฏิบัติต่อพวกเขา สำหรับผู้บริหารที่จัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส ต้องมีความเข้าใจ มีทักษะ และได้รับการอบรมมาโดยเฉพาะอย่างพอเพียงในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

4. ผู้มีงานทำ ผู้ที่ประกอบอาชีพการงานแล้วเป็นกลุ่มเป้าหมายอีกกลุ่มหนึ่ง บุคคลเหล่านี้ได้รับการศึกษามาแตกต่างกันไป และมุ่งศึกษาเพิ่มเติมโดยมีเหตุผลต่างกันไป ส่วนหนึ่งเข้าศึกษาระดับสูงขึ้นไปในสถาบันการศึกษาปกติหรือเข้ารับการศึกษาดูตามโครงการพิเศษ (เช่น โครงการศึกษาเฉพาะที่มีผู้จัดบริการไว้ในสถานที่ทำงาน โครงการศึกษาอบรมเฉพาะด้าน เป็นต้น) นอกจากนี้ หน่วยงานทางการศึกษาอาจจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยในรูปแบบต่างๆ กัน เช่น การศึกษาสัญจรที่ผู้สอนตระเวนให้ความรู้การศึกษาผ่านสื่อโทรคมนาคม การศึกษาโดยเอกสารหรือสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองต่างๆ การจัดการศึกษาเช่นนี้ อาจมีการรับรองวุฒิให้หรืออาจไม่เทียบวุฒิต่างกันเป็นทางการก็ได้ การจัดการอบรมสำหรับผู้มีงานทำนั้น รวมถึงครูซึ่งต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้วย ครูจึงควรสนใจติดตามรับการอบรมตามหลักสูตรต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพของตนกลุ่มเป้าหมายนี้ นับวันจะยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ เกิดขึ้นรวดเร็ว จึงจำเป็นที่ผู้ทำงานแล้วควรได้รับสาระเนื้อหาใหม่ๆ เพื่อยกระดับความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพของตนตลอดเวลา

5. ประชาชนทั่วไป ประชาชน โดยทั่วไปถือเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาด้วย ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกของสังคมได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์สำหรับการเป็นพลเมืองที่ดีและการเพิ่มพูนความคิดความอ่านของตนอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาลักษณะนี้ถือเป็นส่วนเสริมจากการที่ประชาชนได้เรียนรู้จากสื่อมวลชน จากกลุ่มคนใกล้ชิด การ

จัดการศึกษาเพื่อปวงชนอาจทำได้ผ่านสื่อต่างๆ ได้หลากหลาย แต่ยอมเป็นไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพของประชากรให้รู้เท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และปรับตนเองกับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้มักเป็นการจัดการศึกษาเสริมในรูปการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นหลักเนื่องจากเป้าหมายของการศึกษามีหลากหลาย ผู้นำชุมชนและท้องถิ่นพึงมีบทบาทในการสำรวจกลุ่มเป้าหมาย กำหนดวัตถุประสงค์ประสงค์ในการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมาย และร่วมสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถจัดบริการการศึกษาแก่กลุ่มเป้าหมายให้ครบถ้วนและเกิดประโยชน์ได้จริง

สมหมาย ปวะบุตร (2558, น. 11) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการจัดการการศึกษาไว้ว่า การศึกษาระดับปฐมวัยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเรียนในชั้นประถมศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ ระดับอุดมศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนมีคุณภาพ มีภาวะผู้นำ สืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ พร้อมทั้งจะออกไปเป็นประชากรที่มีประสิทธิภาพของประเทศ

จากเป้าหมายการจัดการการศึกษาสรุปได้ว่า สามารถแบ่งกลุ่มเป้าหมายตั้งแต่เป็นเด็กก่อนวัยเรียนจนถึงผู้มีงานทำและประชาชนทั่วไป เพื่อจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับวัยในการพัฒนาร่างกาย จิตใจ ความคิด สติปัญญา และเป็นประชากรที่มีคุณภาพของประเทศ

2.1.5 องค์ประกอบของการจัดการการศึกษา

ปรัชญา เวสารัชช์ (2545, น. 8-9) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษามี 9 องค์ประกอบ สรุปได้ดังนี้

1. สารระเนื้อหาในการศึกษา ในกรณีที่มีการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้จัดการศึกษามักจัดทำหลักสูตรเป็นตัวกำหนดเนื้อหาสาระ หลักสูตรเหล่านี้อาจเป็นหลักสูตรกลางที่ใช้สำหรับการศึกษาแต่ละระดับ แต่ขณะเดียวกันก็ควรเปิดโอกาสให้สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้ด้วย เนื้อหาสาระในการศึกษานั้นควรทันสมัย

2. การจัดการศึกษาเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ครูต้องทบทวนเนื้อหาสาระที่ตนสอนเพื่อปรับแก้ไขให้ถูกต้องทันสมัย และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน หากเห็นว่าเนื้อหาผิดพลาดหรือล้าสมัย ควรแจ้งผู้บริหารให้ทราบ

3. ครู ผู้สอน หรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้แก่ครูและอาจารย์ ซึ่งถือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง บุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการ

ถ่ายทอด เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และสาระวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งสำหรับครูและอาจารย์ก็ต้องมีความตื่นตัวอยู่เสมอในการติดตามเรียนรู้เนื้อหาวิชาการวิชาชีพใหม่ๆ และวิทยาการด้านการเรียนการสอน ตลอดเวลา บางกรณีต้องมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้วย อนึ่ง ครูและอาจารย์ต้องพัฒนาความสามารถในการประยุกต์สาระเนื้อหาและองค์ความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

4. สื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ เช่น อาคาร สถานที่ โต๊ะเก้าอี้ กระดานเขียน หนังสือ แบบเรียน สมุด ดินสอ ตลอดจนอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่มีราคาแพงทั้งหลาย เช่น อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เหล่านี้ สื่อและอุปกรณ์เหล่านี้เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่รับผิดชอบ ดูแลให้สิ่งเหล่านี้มีอย่างเพียงพอ อยู่ในสภาพใช้งานได้ และใช้สื่อเหล่านี้เป็นส่วนช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ครูที่มีคุณภาพต้องสามารถผลิตและพัฒนาสื่อและอุปกรณ์การศึกษาสำหรับการสอนของตนด้วย

5. รูปแบบวิธีการเรียนการสอน การศึกษายุคใหม่นั้นมีความแตกต่างไปจากการศึกษายุคก่อนซึ่งเน้นที่ตัวครู ระบบการศึกษายุคใหม่เน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน ดังนั้น รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่จึงแตกต่างไปจากเดิม จึงเกิดคำว่า “ปฏิรูปการเรียนรู้” ซึ่งนำไปสู่กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การระดมความคิด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนำชมนอกสถานที่เรียน การใช้อุปกรณ์เครื่องมือประกอบ รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่ๆนี้ ผู้สอนพึงระมัดระวังเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และจำเป็นต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบกับการทำความเข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนของตน

6. ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ในการจัดการศึกษา ยังมีผู้ที่รับผิดชอบที่อาจไม่ได้เป็นผู้ถ่ายทอดโดยตรงอีกหลากหลาย ได้แก่ ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาที่ตนรับผิดชอบให้เป็นไปโดยเรียบร้อย นำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และยังจำเป็นต้องมีบุคลากรทางการศึกษาอื่นร่วมด้วย เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ งานทะเบียน งานโภชนาการและสุขอนามัย รวมทั้งฝ่ายสนับสนุนอื่นๆ

7. เงินทุนสนับสนุน การจัดการศึกษาเป็นเรื่องของการลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนอาจเป็นรัฐบาล ในฐานะผู้รับผิดชอบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน เป็นต้น เงินทุนเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดผลตามเป้าหมาย

8. สถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม การจัดการศึกษาในระบบที่ยังต้องอาศัยชั้นเรียนยังเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นอาคารสถานที่ ห้องเรียน และบรรยากาศแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการศึกษาจึงเป็นส่วนที่ขาดไม่ได้ ถึงแม้จะมีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลก็ตาม ก็ยังต้องมี

สถานที่สำหรับการบริหารจัดการ การผลิตและถ่ายทอดสื่อหรือการทำงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ยังต้องใช้อาคารเป็นสถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอน สิ่งที่ผู้บริหารและผู้จัดการศึกษา ต้องสนใจดูแลคือความเพียงพอเหมาะสม ปลอดภัยและการมีบรรยากาศแวดล้อมที่เอื้อการเรียนรู้ ส่วนครูก็ต้องรับผิดชอบในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม หากจำเป็นต้องใช้งบประมาณปรับปรุงก็ควรแจ้งผู้บริหารให้ช่วยดำเนินการ

9. ผู้เรียนหรือผู้ศึกษาถือเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นที่สุดของการจัดการศึกษา เพราะ ผู้เรียนคือผู้รับการศึกษาและเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา การปรับเปลี่ยนความรู้และ พฤติกรรมของผู้เรียนเป็นดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาจึงครอบคลุม ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ การให้ การศึกษาอบรม การประเมินและการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้เป้าหมายการจัด การศึกษาในภาพรวมจึงมิได้จำกัดวงแคบเฉพาะในสถานที่ แต่มุ่งที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมี ปรัชญาพื้นฐานสำคัญคือ “ทุกคนต้องเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษา และการศึกษาต้องจัด สำหรับคนทุกคน”

โรงเรียนบ้านนาคอย (2558) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการศึกษามีดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย (Objective) การเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเน้นที่เป้าหมายของการสอน ซึ่งการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมนี้เป็นพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความคิด (ด้านพุทธิพิสัย) ด้านเจตคติ (ด้าน จิตพิสัย) คือการได้เห็นคุณค่า เห็นความสำคัญ และด้านทักษะ (ด้านทักษะพิสัย) คือการปฏิบัติได้ ถูกต้องตามวัย

2. การเรียนการสอน (Learning Experience) เป็นกิจกรรมที่สำคัญในกระบวนการทาง การศึกษา เพราะเป็นการนำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ คุณภาพของ การศึกษาจะดีหรือไม่ดี การสอนเป็นสำคัญซึ่งจะทำหน้าที่พัฒนาและเสริมสร้างผู้เรียนให้เกิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และมีประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้น

3. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการติดตามผลการจัดการเรียนการสอนว่าผู้เรียน บรรลุผลมากน้อยเพียงใด ตามธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคนขึ้นอยู่กับพัฒนาทางสติปัญญาและ ทางร่างกาย ซึ่งมีความแตกต่างกัน การประเมินผลการเรียนจะเชื่อมโยงกับจุดมุ่งหมายทางการ ศึกษาและวิธีการเรียน การสอน กล่าวคือ ผู้สอนมักจะตั้งความหวังก่อนสอนว่าต้องการจะให้ผู้ เรียนรู้อะไร เกิดพฤติกรรมอะไร หรือทำอะไรได้บ้าง ซึ่งความหวังนี้เรียกว่า จุดมุ่งหมายทางการ ศึกษา ซึ่งมี 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย วิธีการวัดและประเมินผลจึงต้อง เกี่ยวพันกับจุดมุ่งหมายการศึกษา

จากองค์ประกอบของการจัดการการศึกษาสรุปได้ว่า องค์ประกอบการจัดการการศึกษาที่สำคัญ เช่น ครูผู้สอน กลุ่มผู้เรียน สารเนื้อหา รูปแบบการเรียนการสอน เงินทุนสนับสนุน สถานที่ศึกษา บุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น โดยองค์ประกอบมีความสำคัญต่อการศึกษา เนื่องจากเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ สติปัญญาให้พร้อมสมบูรณ์

2.2 แนวคิด หลักการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ความเป็นมาของจรรยาบรรณครูไทย ใน พ.ศ. 2488 เมื่อรัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติครูขึ้น โดยมีจุดประสงค์ต้องการให้ครูปกครองครู เพราะอาชีพครูนั้นมีลักษณะแตกต่างกันไป จากข้าราชการพลเรือนฝ่ายอื่นๆ ทั้งด้านภารกิจ หน้าที่ ตำแหน่ง การเข้าสู่ตำแหน่ง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ซึ่งสังคมเคร่งครัดในระเบียบ ประเพณี จรรยาบรรณการปฏิบัติงานของครู ค่านิยมของสังคมไทยคาดหวังในความเป็นครูไว้สูง ไม่เหมือนข้าราชการฝ่ายอื่นๆ (สำนักงานเลขาธิการของคุรุสภา, 2544) และตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 นี้เองให้กำหนดไว้ตั้งสภาของครูขึ้นมาเรียกว่า “คุรุสภา” และให้ครูทุกคนเป็นสมาชิกของสภานี้ กำหนดให้คุรุสภาทำหน้าที่แทนสมาคมอาจารย์สมาคม นอกจากนั้นก็ให้ทำหน้าที่ควบคุม ดูแลจรรยาบรรณ ส่งเสริมสวัสดิการต่างๆ ของครูและทำหน้าที่บริหารงานบุคคลแทนคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

2.2.1 ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ยนต์ ชุ่มจิต (2541 , น. 197) กล่าวว่าจรรยาบรรณของครูหมายถึง ประมวลความประพฤติหรือกิริยาอาการที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูควรปฏิบัติเพื่อรักษาส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะ ของความเป็นครู

พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2556, น. 1) ได้กล่าวถึงความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพครูไว้ว่า คือกฎแห่งความประพฤติสำหรับสมาชิกวิชาชีพครูซึ่งองค์กรวิชาชีพ ครูเป็นผู้กำหนดและสมาชิกในวิชาชีพทุกคนต้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากมีการละเมิดจะมีการลงโทษ

ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 กำหนดความหมายของจรรยาบรรณของวิชาชีพ หมายความว่า มาตรฐานการปฏิบัติตนที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ (สำนักเลขาธิการคุรุสภา, 2556)

สรุป จรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง มาตรฐานหรือกฎแห่งการประพฤติเพื่อเป็นแบบแผนให้กับครู เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนที่ดีและเป็นตัวอย่างแก่ศิษย์ และส่งเสริมเกียรติ ชื่อเสียงของความเป็นครู

2.2.2 ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู

สุชาติ นันทะไชย (2550, น. 12-13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูไว้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นสิ่งที่มีอำนาจในเกิดประโยชน์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม ด้วยเหตุนี้จรรยาบรรณวิชาชีพจึงมีความสำคัญ ดังนี้

1. จรรยาบรรณจะช่วยควบคุมมาตรฐานคุณภาพการประกอบวิชาชีพ
2. จรรยาบรรณจะช่วยควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ
3. จรรยาบรรณจะช่วยทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิตามกฎหมายสำหรับผู้ประกอบอาชีพให้ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม
4. จรรยาบรรณช่วยส่งเสริมภาพพจน์ที่ดีงามของผู้ประกอบวิชาชีพและวงวิชาชีพ อันมีผลทำให้เป็นที่ยอมรับนับถือ สร้างความเจริญมั่นคงให้แก่วงวิชาชีพนั้นๆ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2550, น. 1-6) ได้กล่าวว่าแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ หมายความว่า ประมวลพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างของการประพฤติที่กำหนดขึ้นตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา คือ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ต้องหรือพึงประพฤติปฏิบัติตาม ประกอบด้วยพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องหรือพึงปฏิบัติตามและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องหรือพึงละเว้น ดังนี้

ส่วนที่ 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตาม แบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ก. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี
2. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมไทย
3. ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด
4. ศึกษาหาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงานอย่างสม่ำเสมอ

5. ค้นคว้า แสวงหา นำเทคนิคด้านวิชาชีพที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

นอกจากนี้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของศาสนาอิสลาม ที่กำหนดคุณลักษณะที่ดีที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณต่อตนเอง มีดังนี้

1. ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อเพิ่มเติมศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ เนื่องจากอิสลามบัญญัติว่า การศึกษาหาความรู้เป็นความจำเป็นของมนุษย์ทุกคนทั้งชายและหญิงตั้งแต่ออยู่ในเปลจนถึงหลุมฝังศพ

2. มีความขยันหมั่นเพียรต่อกิจการงานเพื่อให้ทุกอย่างสำเร็จลุล่วง

3. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจา ใจ และมีสัมมาคารวะ

4. หาเลี้ยงชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่พุดจากลับกลอก น้อ โกง เหาไรดเอาเปรียบผู้อื่น

5. ให้เกียรติผู้อื่น เช่น เมื่อผู้อื่นให้ความเคารวะแก่จะต้องให้ความเคารวะตอบแก่ผู้นั้น

เท่ากับหรือมากกว่าที่เขาให้แก่เรา (พรพิรุณ จันทรालิศ, 2557)

ข. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1. เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือเสพสิ่งเสพติดจนขาดสติหรือแสดงกิริยาไม่สุภาพ เป็นที่น่ารังเกียจในสังคม

2. ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ

3. ขาดความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ จนเกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

4. ไม่รับรู้หรือไม่แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ในการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติหน้าที่

5. ขัดขวางการพัฒนาองค์การจนเกิดความเสียหาย

ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ครูต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ก. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ

2. รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

3. ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพให้สาธารณชนรับรู้

4. อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ

5. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎระเบียบและแบบแผนของทางราชการ

6. เลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ
7. ใช้องค์ความรู้หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกใน

องค์กร

8. เข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรอย่างสร้างสรรค์

นอกจากนี้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของศาสนาอิสลาม ที่กำหนดคุณลักษณะที่ดีที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ มีดังนี้

1. สอนให้วิชาความรู้แก่ผู้เรียนเหนือประโยชน์ส่วนตน
2. มีคุณธรรม จรรยาบรรณในการสอน
3. มีความเชี่ยวชาญและเข้าใจในสาขาที่สอน
4. มีความเข้าใจในด้านการศึกษาทั่วไปและคุ้นเคยกับสาขาวิชานั้น
5. นำคุณธรรมความดีที่มีอยู่ในคำสอนของศาสนาอิสลาม มาถ่ายทอดแก่ผู้เรียนและชุมชนให้เข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้อง (แวรอมชี นิสะนิ, 2555)

ข. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1. ไม่แสดงความภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพ
2. คูหมีนเหยียดหยาม ให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ศาสตร์ในวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ
3. ประกอบการงานอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบการทางการศึกษา
4. ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รับผิดชอบ หรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือแบบแผนของทางราชการจนก่อให้เกิดความเสียหาย
5. คัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
6. ใช้หลักวิชาการที่ไม่ถูกต้องในการปฏิบัติวิชาชีพส่งผลให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดความเสียหาย
7. ใช้ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพหรืออาศัยองค์กรวิชาชีพแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

ส่วนที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่เสมอ ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ และครูต้องให้บริการด้วยความ

จริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังกล่าวต่อไปนี้

ก. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค

2. สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส

3. ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล

4. ส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่ออุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย

5. ให้ศิษย์และผู้รับบริการ มีส่วนร่วมวางแผนการเรียนรู้ และเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง

6. เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร

นอกจากนี้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของศาสนาอิสลาม ที่กำหนดคุณลักษณะที่ดีที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ มีดังนี้

1. ไม่ใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับผู้เรียน ควรใช้คำพูดที่อ่อน โยน (พรพิรุณ จันทรานเลิศ, 2557)

2. มีความเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียง ยุติธรรมกับผู้เรียนทุกคน

3. ปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความรักและความอดทน (แวรอมซี นิสะนิ, 2555)

ข. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1. ลงโทษอย่างไม่เหมาะสม

2. ไม่ใส่ใจ หรือไม่รับรู้ปัญหาของศิษย์หรือผู้รับบริการ จนเกิดผลเสียหายต่อศิษย์หรือผู้รับบริการ

3. ดุหมั่นเหยียดหยามศิษย์หรือผู้รับบริการ

4. เปิดเผยความลับของศิษย์หรือผู้รับบริการ เป็นผลให้ได้รับความอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง

5. จูงใจโน้มน้าว ยุ่งส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการ ปฏิบัติขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบ

6. ชักชวน ใช้จ่ายงานศิษย์หรือผู้รับบริการให้จัดซื้อ จัดหาสิ่งเสพติด หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข

7. เรียกร้องผลตอบแทนจากศิษย์หรือผู้รับบริการในงานตามหรือที่ที่ต้งให้บริการ ส่วนที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

ก. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. เสียสละ เอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
2. มีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา

นอกจากนี้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของศาสนาอิสลาม ที่กำหนดคุณลักษณะที่ดีที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ มีดังนี้

1. ให้อภัยซึ่งกันและกันด้วยความยินดี
2. ไม่ดูถูกดูแคลน ต่ำหนิติเตียน ใ้ร้าย และนินทาเพื่อนร่วมงาน
3. มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละแก่เพื่อนร่วมงาน (พรพิรุณ จันทรालิศ, 2557)

ข. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1. ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงานจนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

2. ปฏิเสธความรับผิดชอบ โดยตำหนิให้ร้ายผู้อื่นในความบกพร่องที่เกิดขึ้น
3. สร้างกลุ่มอิทธิพลภายในองค์กรหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมประกอบวิชาชีพให้เกิดความเสียหาย

เสียหาย

4. เจตนาให้ข้อมูลเท็จทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความเสียหายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

5. วิพากษ์วิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือแตกความสามัคคี

ส่วนที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ก. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ส่วนรวม

3. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

4. เป็นผู้ดำเนินการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม

แวรอมชี นิสะนิ (2555) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของศาสนาอิสลาม ที่กำหนดคุณลักษณะที่ดีที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณต่อสังคม มีดังนี้

1. มีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ของสังคมในปัจจุบัน
2. มีความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมในชุมชนของผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือข้อจำกัดต่างๆ

ข. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1. ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงหรือทางอ้อม

2. ไม่แสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์หรือพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม

3. ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อม

4. ปฏิบัติตนเป็นปฏิปักษ์ต่อวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้กำหนดจรรยาบรรณครู ตามระเบียบคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 ไว้ 9 ข้อ ดังนี้

1. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

2. ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดี งามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

4. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจอารมณ์ และสังคมของศิษย์

5. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและไม่ใช้ให้ศิษย์กระทำการใดๆอันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

6. ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

7. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์

9. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์พัฒนาภูมิปัญญาวัฒนธรรมไทย

พทุทธิ สิริบรรณพิทักษ์ (2556, น. 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู ดังนี้ จรรยาบรรณวิชาชีพครูมีความสำคัญต่อวิชาชีพครูเช่นเดียวกับที่จรรยาบรรณวิชาชีพมีความสำคัญต่อวิชาชีพอื่นๆ ซึ่งสรุปได้ 3 ประการ คือ

1. ปกป้องการปฏิบัติงานของสมาชิกในวิชาชีพ

2. รักษามาตรฐานวิชาชีพ

3. พัฒนาวิชาชีพ

รัตนวดี โชติกพนิช (2550, น. 94) ความสำคัญของจรรยาบรรณ ดังนี้

1. ช่วยควบคุมมาตรฐาน รับประกันที่ถูกต้องในการประกอบวิชาชีพในการผลิตและการค้า

2. ช่วยควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ

3. ช่วยส่งเสริมมาตรฐาน คุณภาพและปริมาณที่ดี มีคุณค่าและเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักเป็นที่นิยมนับถือ

4. ช่วยส่งเสริมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ

5. ช่วยลดปัญหาอาชญากรรม ลดปัญหาการคดโกง เอารัดเอาเปรียบ เห็นแก่ตัวและแก่ได้ ฯลฯ

6. ช่วยเน้นให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นในภาพจน์ที่ดีของผู้มีจริยธรรม

7. ช่วยทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิตามกฎหมายสำหรับผู้ประกอบอาชีพให้เป็นที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นมาตรฐานหรือกฎแห่งการประพฤติเพื่อเป็นแบบแผนให้กับครู เป็นแนวทางให้ครูปฏิบัติตาม ซึ่งจรรยาบรรณช่วยรักษามาตรฐาน พัฒนาวิชาชีพ ควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพและสร้างภาพพจน์ที่ดีงามให้แก่วิชาชีพครู ซึ่งกำหนดให้เป็นจรรยาบรรณต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อผู้รับบริการ ต่อผู้ประกอบวิชาชีพ และต่อสังคม และศาสนาอิสลามยังกำหนดคุณลักษณะที่ดีที่ครูควรปฏิบัติ เช่น ซื่อสัตย์สุจริต

ยุติธรรม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ให้อภัยซึ่งกันและกันด้วยความยินดี ไม่นินทาว่าร้ายผู้อื่น เป็นต้น

2.2.3 องค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพครู

สำนักเลขาธิการคุรุสภา (2556, น.93-94) กล่าวถึงจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 ประกอบด้วย 5 หมวด 9 ข้อ ดังนี้

หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ข้อ 1 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ข้อ 2 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

หมวด 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ข้อ 3 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่เสมอ

ข้อ 4 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข้อ 5 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

ข้อ 6 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

ข้อ 7 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ข้อ 8 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ข้อ 9 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สรุป องค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพครู ประกอบด้วย 5 หมวด ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง วิชาชีพ ผู้รับบริการ ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และสังคม โดยผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจะต้องมีระเบียบวินัย รัก เมตตา เอาใจใส่ รับผิดชอบต่ออาชีพของตน รวมทั้งเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาสังคมด้านต่างๆ

2.2.4 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ในวิชาชีพทุกวิชาชีพจะต้องมีจรรยาบรรณในการทำงานหรือปฏิบัติงาน เพราะจรรยาบรรณเป็นสิ่งที่สำคัญที่สังคมทุกหมู่เหล่าจะต้องมีไว้เพื่อคอยควบคุมความประพฤติและการกระทำของทุกอาชีพ

ณรงค์ สิทธิประเสริฐ (2537, น. 26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณไว้ว่า จรรยาบรรณช่วยควบคุมมาตรฐาน รับผิดชอบต่อคุณภาพ ปริมาณที่ถูกต้องในการประกอบอาชีพ และจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพและผู้ผลิต ส่งเสริมมาตรฐานคุณธรรมและปริมาณที่ดี มีคุณค่าและเผยแพร่รู้จักเป็นที่นิยมเชื่อถือและจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพและผู้ผลิต ลดปัญหาการคดโกง น้อฉล การเอาเปรียบเอาเปรียบ เห็นแก่ตัว ฯลฯ เน้นให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น ในภาพพจน์ที่ดีของผู้มีคุณธรรม และทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิ์ตามกฎหมายสำหรับผู้ประกอบอาชีพให้เป็นไปถูกต้องตามทำนองคลองธรรมดังนั้นทุกวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีการกำหนดจรรยาบรรณไว้อย่างชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อรักษาหรือส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของวิชาชีพต่อไป

สำนักงานเลขาธิการของคุรุสภา (2549, น. 73-79) สามารถสรุปแนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูไว้ว่า เป็นการประมวลมาตรฐานความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติอย่างถูกต้องเพื่อผดุงเกียรติและสถานะของวิชาชีพนั้นก็ได้ หากผู้กระทำผิดตามหลักจรรยาบรรณจะต้องได้รับโทษ โดยว่ากล่าว ตักเตือน ถูกพักงาน หรือถูกยกเลิกใบประกอบวิชาชีพ ตัวอย่างของจรรยาบรรณวิชาชีพครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มี 9 ด้าน ได้แก่

1. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า
2. ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
3. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
4. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจอารมณ์ และสังคมของศิษย์

5. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและไม่ใช้ให้ศิษย์กระทำการใดๆอันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

6. ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

7. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์

9. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ในการอนุรักษ์พัฒนาภูมิปัญญาวัฒนธรรมไทย

นอกจากนี้คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้กำหนดจรรยาบรรณครูปี 2523 มี 3 หมวด 24 ข้อ ดังนี้

หมวดที่ 1 อุดมการณ์ของครู

1. ศรัทธาในอาชีพครู อุทิศตนเพื่อศิษย์และการศึกษา
2. ดำรงและเสริมสร้างเกียรติแห่งอาชีพครู
3. บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

หมวดที่ 2 เอกลักษณะของครู

1. อดทนรู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ได้
2. รับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อตนเอง สามารถร่วมงานเป็นหมู่คณะได้
3. เอาใจใส่ต่อการเรียน ความประพฤติความเป็นอยู่และพิจารณาคุณค่าของศิษย์ แต่ละคนด้วยเหตุผล

คนด้วยเหตุผล

4. ใฝ่หาความรู้ สืบวิจัย ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอมีเชาวน์ไหวพริบในด้านการอบรมสั่งสอน

5. ขยันหมั่นเพียร รู้จักคิดริเริ่ม
6. มีความยุติธรรม และทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ
7. ดำรงตนอย่างเรียบง่าย ประหยัดเหมาะสมกับสภาพอาชีพครู
8. เป็นผู้ที่มีวัฒนธรรมและศีลธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ
9. สุขภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะสม เป็นตัวอย่างที่ดี

หมวดที่ 3 มาตรฐานการปฏิบัติตนของครู

1. ต้องรักษาความสามัคคี ชื่อเสียงของหมู่คณะ และสถานศึกษาที่สังกัดอยู่
2. ต้องไม่ลบหลู่คูหามีนศาสนา
3. ต้องรักษาชื่อเสียงมิให้จู้จี้ชื่อว่าประพฤติชั่ว
4. ไม่ละทิ้งการสอน อุทิศเวลาให้แก่ศิษย์และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ

5. ต้องรักษาความลับของศิษย์ เพื่อนร่วมงาน และสถานศึกษา
6. ต้องถือและปฏิบัติตามธรรมเนียมที่ดีของสถานศึกษา
7. ต้องประพฤติปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์อันมิชอบ
8. ต้องไม่ปิดบังอำพราง หรือบิดเบือนเนื้อหาสาระทางวิชาการ
9. ต้องไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม เพื่อนร่วมงานและบุคคลใดๆ เชื้อพียง และไม่กระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งการในหน้าที่การงาน โดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา
10. ต้อง ไม่เบียดบังใช้แรงงานหรือนำผลงานของศิษย์ไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน
11. ต้องไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริตหรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ

12. ต้อง ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน

ปัทมา สิงหนุด (2540, น. 77) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นประมวลความประพฤติหรือกริยาอาการที่ผู้ประกอบวิชาชีพควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อรักษาส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของความเป็นครู

พิชัย ไชยสงคราม (2542, น. 126) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณครู เป็นข้อกำหนดหรือข้อปฏิบัติที่ผู้มีอาชีพควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อรักษาส่งเสริมผู้ประกอบวิชาชีพ ให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู

ผกา สัตยธรรม (2544, น. 43) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณครู เป็นการกำหนดข้อปฏิบัติหรือคุณธรรมเพื่อใช้เป็นหลักปฏิบัติในวิชาชีพครูของผู้ที่เป็นครู เพื่อให้เกิดความพอใจทั้งผู้ที่กำหนดเองคือครูและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยคือศิษย์ โดยมีหลักการที่ถูกต้องเหมาะสม

ยนต์ ชุ่มจิต (2550, น. 200) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นประมวลความประพฤติหรือกริยาอาการที่ผู้ประกอบวิชาชีพควรปฏิบัติ เพื่อรักษาส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของความเป็นครูและสถาบันวิชาชีพครู

มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม (2558, น. 15) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการยึดหลักธรรมเป็นสำคัญผู้บริหารสถานศึกษานั้นจำเป็นต้องยึดปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด โดยยึดเอาความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง เพราะหน้าที่ที่เกี่ยวข้องผูกพันกับผู้คนจำนวนมากมาย ต้องพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติให้ดีขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นตัวอย่างที่ดีและสร้างความรัก ความศรัทธาให้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ศิษย์ ผู้ร่วมงานที่อยู่ใต้บังคับบัญชาและบุคคลทั่วไปมีความเชื่อมั่นและปฏิบัติตามการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของ

ผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นการยกระดับมาตรฐานในการดำรงชีวิตของตนเองรวมทั้งมาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงขึ้นจะได้รับการยอมรับนับถือการยกย่องให้เกียรติจากบุคคลทั่วไปอย่างกว้างขวาง ประชาชนทั่วไปได้รับรู้สิ่งที่ดีงามจากการถ่ายทอดของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเกิดความสำนึกตระหนักในหน้าที่กระทำตนเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมก็จะลดน้อยลง บ้านเมืองก็จะพัฒนาก้าวหน้ามีแต่ความสงบสุขร่มเย็น

จากแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ที่ผู้วิจัยได้สรุปมา จึงได้นำจรรยาบรรณดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ เพราะจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นมาตรฐานการประพฤติปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพครูที่ถูกต้อง เมื่อครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพจะทำให้ส่งเสริมเกียรติ ชื่อเสียง สถาบันวิชาชีพครู

2.3 แนวคิดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม

2.3.1 หลักคำสอนศาสนาอิสลาม

มยฺรึ มุสวัดดี (2553) ได้กล่าวถึงคัมภีร์สำคัญของศาสนาอิสลามคือคัมภีร์อัล-กุรอาน (Al-Quran) เป็นคัมภีร์บันทึกคำสอนซึ่งชาวมุสลิมเชื่อว่าเป็น โองการจากอัลเลาะห์โดยผ่านทางท่านนบีมุฮัมมัด คัมภีร์อัล-กุรอาน (Al-Quran) ว่าด้วยหลัก 3 ประการอันเป็นรากฐานของศาสนาอิสลาม คือ

1. หลักศรัทธาหรือความเชื่อในศาสนา เรียกว่า อีมาน (Iman)
2. หลักปฏิบัติหรือหน้าที่ในศาสนา เรียกว่าอิบาดะห์ (Ibadat)
3. หลักคุณธรรมหรือหลักความดี เรียกว่าอิหฺซาน (Ishān)

ผู้นับถือศาสนาอิสลามทุกคนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลัก 3 ประการอย่างแท้จริง หลัก 3 ประการดังกล่าวมีสาระสำคัญดังนี้

1. หลักศรัทธา 6 หรือความเชื่อในศาสนา เรียกว่า อีมาน (Iman)

1.1 ศรัทธาต่ออัลเลาะห์ มุสลิมจะต้องเชื่อมั่นว่าพระเจ้ามีจริง พระอัลเลาะห์เป็นพระเจ้าองค์เดียวและเป็นผู้ทรงคุณลักษณะ ดังนี้ ทรงเป็นผู้สร้างทุกสิ่งทุกอย่างในเอกภาพ เป็นผู้อยู่ตลอดเวลา ดำรงอยู่ ไม่มีใครสร้างพระองค์ และเป็นผู้พิพากษาในการตัดสินชีวิตมนุษย์ในวันสุดท้ายที่เรียกว่าวันพิพากษา

1.2 ศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะห์หรือเทวดา บรรดามลาอิกะห์มีจำนวนมากมายสุดจะประมาณไม่ได้ทำหน้าที่สนองพระบัญชาอัลเลาะห์แตกต่างกัน คุณสมบัติของบรรดามลาอิกะห์ดังนี้ เป็นสิ่งที่อัลเลาะห์ทรงสร้างขึ้นเพื่อทำหน้าที่ต่างๆตามที่พระองค์กำหนด ไม่ต้องการหลับนอน

จำแลงเป็นรูปต่างๆได้ ไม่มีบิดามารดา บุตร ภรรยา ปฏิบัติแต่คุณธรรมล้วนๆ ไม่ละเมิดฝ่าฝืนบัญชาของพระอัลเลาะห์เลย และไม่กิน ดื่ม ขับถ่าย ไม่มีกิเลสตัณหา

1.3 ศรัทธาต่อบรรดาพระคัมภีร์ คัมภีร์จำนวน 104 เล่มที่อัลเลาะห์ได้ประทานแก่เหล่าศาสนทูตของพระองค์ เพื่อนำมาประกาศเผยแผ่แก่ปวงประชาชาติให้หันห่างจากความมืดมน ไปสู่ทางอันสว่างไสวและเที่ยงตรง

1.4 ศรัทธาต่อบรรดาอัครอู่อัลหรือศาสนทูต มุสลิมจะต้องศรัทธาว่าพระเจ้าทรงเลือกบุคคลในหมู่มนุษยชาติให้เป็นผู้สื่อสาร นำบทบัญญัติของพระองค์มาสั่งสอนแก่มวลมนุษย์ทุกยุคทุกสมัย ศาสนทูตเป็นผู้ที่มีศักดิ์ศรีเหนือกว่ามนุษย์ทั้งหลาย

1.5 ศรัทธาต่อวันสิ้นโลก มุสลิมต้องศรัทธาว่าในโลกนี้เป็นโลกที่ไม่จริงยั่งยืน จะต้องมีการแตกสลาย เมื่อถึงวันนั้นมนุษย์ทั้งหมดจะต้องไปรวม ณ ที่ของอัลเลาะห์เพื่อการสอบสวนและการตอบแทน

1.6 ศรัทธาต่อกฎกำหนดสภาพการณ์กฎกำหนดสภาพการณ์เป็นกฎที่ควบคุมเอกภพหรือธรรมชาติทั้งหมด ทั้งนี้เพราะเมื่อพระเจ้าได้สร้างสิ่งต่างๆขึ้นแล้ว ก็ทรงสร้างกฎที่จะควบคุมการทำงานของสิ่งเหล่านั้นให้ดำเนินไปอย่างเป็นระเบียบจนกว่าพระองค์จะทรงเปลี่ยนแปลงให้เป็นอย่างอื่น

2. หลักปฏิบัติ 5 หรือหน้าที่ในศาสนา เรียกว่าอิบาดะห์ (Ibadat)

มุสลิมมีหลักปฏิบัติ 5 ประการ คือ

2.1 การปฏิญาณตน หัวใจของการเป็นมุสลิมคือการกล่าวคำปฏิญาณว่า”ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากอัลเลาะห์ และมุฮัมมัดคือศาสนทูตแห่งพระองค์”

2.2 การละหมาด โดยการละหมาดเป็นการขัดเกลาจิตใจให้สะอาดอยู่ตลอดเวลา สร้างพลังให้เข้มแข็ง มักจะทำการละหมาดวันละ 5 เวลาคือเวลาย่ำรุ่ง กลางวัน เย็น พลบค่ำ และกลางคืน เมื่อได้เวลาทำละหมาด มุสลิมจะละหมาดที่ใดก็ได้ไม่จำเป็นต้องเป็นสุเหร่าหรือมัสยิด แต่ต้องเป็นที่สะอาด ในเวลาทำละหมาดมุสลิมทั่วโลกจะหันหน้าไปยังทิศเดียวกันคือที่ตั้งของกะบะฮ์ ซึ่งเรียกว่ากิบลัตบุคคลที่ละหมาดได้ต้องเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะทางร่างกายแล้ว คือหญิงตั้งแต่เริ่มมีประจำเดือน ชายเริ่มตั้งแต่เป็นหนุ่ม มุสลิมจะต้องละหมาดทุกวันจนกว่าจะตาย แต่มีข้อยกเว้นสำหรับหญิงขณะมีประจำเดือน และมีเลือดออกหลังคลอด การละหมาดหญิงชายต้องทำให้ร่างกายสะอาดเสียก่อน

2.3 การถือศีลอด หมายถึง การละเว้นจากการกิน การดื่ม และเพศสัมพันธ์ ตลอดถึงการรักษา อวัยวะทุกส่วนให้พ้นจากการทำความชั่ว ทั้งด้านกาย วาจา และใจตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนพระอาทิตย์ตก ในเดือนรอมฎอนเป็นเวลา 1 เดือน มุสลิมที่บรรลุนิติภาวะทางร่างกายที่กล่าวไว้

ในเรื่องการละหมาดแล้ว ทุกคนต้องถือศีลอด ยกเว้นสำหรับบุคคลบางประเภท ได้แก่ คนชรา คนป่วยหรือคนสุขภาพไม่ดี หญิงมีครรภ์ที่เกรงว่าจะเป็นอันตรายแก่บุตร บุคคลที่ทำงานหนัก เช่น กรรมกรแบกหาม บุคคลที่อยู่ระหว่างการเดินทาง และหญิงขณะมีรอบเดือนและหลังคลอด

2.4 การบริจาคชะกาต หมายถึง การจ่ายทานบังคับจากผู้มีทรัพย์สินครบรอบหนึ่งปี แก่คนที่มีสิทธิรับบริจาคตามอัตรากำหนดซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของทรัพย์สิน เป็นการขัดเกลาจิตใจผู้บริจาคให้สะอาดบริสุทธิ์ ลดความตระหนี่เหนียวแน่นความเห็นแก่ตัว ให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการเตือนการสอนให้มนุษย์ไม่ตกเป็นทาสของวัตถุ ไม่เกิดความละโมภ เพื่อลดช่องว่างระหว่างชนชั้นในสังคมเป็นการเสริมสร้างหลักประกันของสังคมให้มั่นคงขึ้น สิ่งที่ต้องจ่ายออกเป็นชะกาตได้แก่ทองคำ เงินแท่ง และเงิน ปศุสัตว์ พืชผล รายได้จากธุรกิจการค้า ขุมทรัพย์ นอกจากนี้สิ่งที่จะบริจาคออกไปจะต้องเป็นสิ่งที่ดี การเลือกสิ่งที่ไม่ใช่ สิ่งที่ไม่ดีบริจาคออกไปไม่เรียกว่าบริจาคชะกาต

2.5 การประกอบพิธีฮัจญ์ คือ การเดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย พิธีฮัจญ์เป็นศาสนกิจข้อที่ 5 ของมุสลิม เป็นข้อเดียวในหลักปฏิบัติ 5 ประการที่ให้ปฏิบัติเฉพาะบุคคลที่มีความสามารถเท่านั้น บุคคลที่มีความสามารถในการไปประกอบพิธีฮัจญ์หมายถึง มุสลิมที่มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ และเส้นทางที่จะเดินไปจะต้องปลอดภัย และจะต้องเป็นผู้ที่ประกอบศาสนกิจข้ออื่นๆ เช่น การละหมาด การถือศีลอด การบริจาคชะกาตเสียก่อน

3. หลักคุณธรรมหรือหลักความดี เรียกว่าอิห์ซาน (Ishan)

หลักคุณธรรมหรือหลักความดี คือการกำหนดว่าสิ่งใดที่ควรปฏิบัติและสิ่งใดที่ละเว้น ข้อกำหนดเหล่านี้ปรากฏอยู่แล้วในคัมภีร์อัล-กุรอาน ซึ่งแบ่งออกเป็นสองตอนคือการกระทำที่อนุญาต เรียกว่าฮะลาล (Halal) และการกระทำที่ต้องห้าม เรียกว่าฮะรอม (Haram)

3.1 การกระทำที่อนุญาต หมายถึง การอนุญาตให้ทำความดี ซึ่งความดีในศาสนาอิสลาม หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่ระบุไว้ในคัมภีร์อัล-กุรอานว่าดี สิ่งนั้นต้องดี ไม่ว่าคนทั้งหลายจะเห็นชอบด้วยหรือไม่ก็ตาม ตัวอย่างของการกระทำที่จัดเป็นการกระทำที่ดีในศาสนาอิสลาม เช่น บอกรางให้แก่ผู้หลงทาง หยิบสิ่งอันตรายออกจากทางเดิน ไม่เข้าใกล้และดื่มของมึนเมา ไม่เข้าใกล้สิ่งลามกอนาจาร ต่อสู้อัฒมีการกดขี่ พุศความจริงต่อหน้าผู้ปกครอง จ่ายค่าแรงก่อนเหนื่อจะแห้ง ไม่เป็นคนหลงชาติหลงตระกูล ไม่เป็นคนทำบุญเอาหน้าหวังชื่อเสียงต้องการให้ชื่อของตนไปติดอยู่ที่อาคารใดอาคารหนึ่ง การไม่กินดอกเบี้ยไม่ติดสินบน การแต่งงานที่ใช้เงินน้อยและมีความห่วงใยน้อยที่สุด และการยกฐานะคนใช้ให้มีการกินอยู่เหมือนกับตน

3.2 การกระทำที่ต้องห้าม หมายถึง การห้ามกระทำความชั่ว ซึ่งความชั่วในศาสนาอิสลามหมายถึง สิ่งใดก็ตามที่ระบุไว้ในคัมภีร์อัล-กุรอาน ว่าชั่ว สิ่งนั้นต้องชั่ว ไม่ว่าคนทั้งหลายจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตามตัวอย่างของการกระทำชั่วในศาสนาอิสลาม เช่น ห้ามตั้งภาคีหรือยึดถือนำสิ่งอื่นมาเทียบเคียงอัลเลาะห์ เช่น เงินตรา เกียรติยศ วงศ์ตระกูล ชื่อเสียง ประเพณี ห้ามกราบไหว้ผีสาว เทวดา นางไม้ ห้ามเช่นไหว้สิ่งใดๆ ห้ามการพนันทุกชนิด ห้ามดื่มสุราและเสพสิ่งมีนเมาทุกชนิด ห้ามผิดประเวณี ห้ามประกอบอาชีพที่ไม่ชอบด้วยศีลธรรมหรืออาชีพที่จะนำไปสู่ความหายนะ ห้ามกระทำใดๆที่เป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่ตนเอง เพื่อนบ้าน สังคมและประเทศชาติ

2.3.2 คุณลักษณะของครูตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, น.295-297) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของครูอิสลามศึกษาสรุปได้ดังนี้ ครู คือหัวใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ นับแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน ครูมีเคยยิ่งหย่อนลดความสำคัญลงเลย ถึงแม้ว่าในปัจจุบันความเจริญรุดหน้าทางเทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทมากก็ตาม แต่กระบวนการเรียนรู้ก็ยังขาดครูไม่ได้ เพียงแต่ครูหรือผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ จำต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากครูผู้ให้ความรู้มาเป็นครูผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ ความสำคัญของครูอยู่ที่การทำหน้าที่ในด้านกรให้ความรู้แก่ผู้เรียน และมีบทบาทอื่น โดยประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน มีคุณธรรม จริยธรรม มีมานะบากบั่น มัธยัสถ์ อุดม ไม่เห็นแก่ความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุมากเกินไป ครูอิสลามศึกษาพึงมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ทุกคนมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลในครอบครัว โรงเรียน และสังคม ประพฤติปฏิบัติตนอยู่บนพื้นฐานแห่งจริยธรรมอันประเสริฐที่ได้รับการยอมรับจากพระเจ้า ซึ่งเน้นให้ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงามเท่านั้น ดังนั้น จรรยาบรรณของครูอิสลามศึกษาจึงประมวลมาจากคัมภีร์ของอิสลาม เพราะอิสลามนั้นเป็นคุณธรรมความดีที่มาจากผู้เป็นพระเจ้ากำหนดไว้ในคัมภีร์ของพระองค์ เป็นคุณธรรมที่มีความจำเริญ มีพลังอันมั่นคงและเป็นที่ยอมรับในความเป็นจริงด้วยการปฏิบัติ และยังประมวลจากคุณธรรม จริยธรรมและแบบอย่างการปฏิบัติของท่านนบีมุฮัมมัด จากการสืบทอดของปวงปราชญ์ผู้ทรงคุณธรรม ครูอิสลามศึกษาจึงมีต้นแบบแห่งวิถีจรรยาบรรณอันเป็นสัจธรรมบริสุทธิ์ มีวิถึปัญญา (ฮิกมะฮฺ) ที่พระเจ้าเป็นเจ้าของทรงโปรดประทานมาให้ปฏิบัติ เป็นผู้มิเกียติ เป็นที่ยอมรับ และได้รับการยกย่องสรรเสริญครูอิสลามศึกษามีใช่เป็นแต่เพียงผู้จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความสามารถ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขเท่านั้น แต่สิ่งที่ยิ่งใหญ่มกกว่านั้น คือ ครูอิสลามศึกษาเป็นผู้นำตนเอง และเป็นผู้ชี้แนะทางสู่สวรรค์ในโลกหน้า (อาคีเราะห์) ให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย จรรยาอิสลามที่ครูอิสลามศึกษาน้อมนำมาปฏิบัติอย่างเคร่งครัดด้วยจิตวิญญาณแห่งผู้ศรัทธามั่น คือแบบอย่างให้ยุมุสลิม ผู้เรียนพึงปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดด้วยเช่นกัน ผู้เรียนจึงเดินไปตามแนวทางสู่สวรรค์ที่ครูอิสลามศึกษาได้ปูทาง และนำทางอย่างมั่นใจ เต็มเปี่ยมด้วยแรงแห่งศรัทธา ผลแห่งการ

ปฏิบัติคุณงามความดีที่ครูอิสลามศึกษาพึงได้รับจากการประสบผลสำเร็จในชีวิตบนโลกคุณานี้แล้ว พวกเขาจะยังได้รับผลบุญแห่งคุณงามความดีที่พระผู้เป็นเจ้าเอกองค์อัลลอฮ์จะทรงโปรดประทานตอบแทนไว้ในโลกหน้า โดยหาผู้ใดเสมอเหมือนได้ ครูอิสลามศึกษาจะประสบผลสำเร็จในการสอนอย่างแน่แท้ หากพยายามปฏิบัติตามจริยธรรมอิสลามอย่างจริงจัง มีการตรวจสอบปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้เป็นไปตามจริยธรรมอิสลาม และเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพแห่งศรัทธาอย่างแท้จริง เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนและบุคคลทั่วไป คอยช่วยเหลือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนทุกขณะ รวมทั้งจากความสำคัญของครูอิสลามศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ครูอิสลามศึกษานอกจากเป็นผู้จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นคนดี มีความสามารถ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขแล้ว ยังเป็นผู้ทำตนเอง และเป็นผู้ชี้แนะลูกศิษย์และผู้อื่นผู้แนวทางที่เที่ยงตรงรวมทั้งยังต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนรอบข้างได้อีกด้วย

ครูอิสลามศึกษามีบทบาทมากในการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องรู้จักนำวิธีการสอนและเทคนิคการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน ต้องรู้จักจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ผู้สอนนำวิธีการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด วิธีการจัดกลุ่มวิธีเผชิญหน้ากับสถานการณ์และปัญหา และรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ทั้งนี้เน้นการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและได้ฝึกการปฏิบัติคิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้สอนต้องรู้จักจัดการเรียนอิสลามศึกษาให้บูรณาการกับความรู้จากสาระการเรียนรู้กลุ่มอื่น ๆ รวมทั้งปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่นๆ อย่างมีความสมดุลกัน ประการสุดท้ายควรจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้ รวมทั้งรู้จักใช้วิธีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งผู้สอนต้องรู้จักพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

พรพิรุณ จันทราเลิศ (2557) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของครูตามหลักศาสนาอิสลาม ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ครูต้องเป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ไว้เนื้อเชื่อใจของบุคคลทั่วไปไม่พุดจากลับกลอกหรือหน้าไหว้หลังหลอก จะต้องหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต ไม่น้อ โกงหรือเบียดบังเอาของผู้อื่นมาเป็นของตนในทางที่ไม่ชอบ หรือน้อราษฎ์บังหลวง

2. ครูต้องให้อภัยซึ่งกันและกัน ไม่ผูกพยาบาทกันเมื่อคู่กรณียอมรับผิด ต้องให้อภัยด้วยความยินดี จะต้องไม่กล่าวร้ายป้ายสีซึ่งกันและกัน เพราะการกล่าวร้ายป้ายสี เพื่อนมนุษย์มีโทษร้ายแรงยิ่งกว่าการฆ่ามนุษย์

3. ครูต้องวางตนให้เป็นคนซื่อสัตย์และเที่ยงธรรม แม้ว่าเขาได้แต่งตั้งให้เป็นผู้ชี้ขาดในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ก็จงวินิจฉัยด้วยความเที่ยงตรง ไม่ลำเอียงเพราะเห็นแก่ของกำนัล

4. ครูต้องให้เกียรติแก่ผู้ที่ให้เกียรติแก่ตนให้มากกว่า หมายความว่า เมื่อผู้หนึ่งให้ความเคารวะแก่เรา เราต้องให้ความเคารวะตอบแก่ผู้นั้นให้มากกว่าที่เขาให้แก่เราหรือเท่ากัน

5. ครูต้องมีความอดทนในสิ่งที่ประสบ หมายความว่า เป็นผู้มีความหนักแน่นไม่ใจเบาหรือใจเร็วควั่นได้ ความอดทนนี้จะทำให้เขาบรรลุผลสำเร็จในผลงานแน่นอน

6. ครูต้องไม่ดูถูกดูแคลนระหว่างเพื่อนครูพี่น้อง และเพื่อนร่วมงานด้วยกัน อย่างกล่าวคำหุนหันพลันแล่น และให้ร้ายซึ่งกันและกันตลอดจนินทาทุกสิ่งทุกอย่าง เพราะการประพฤติดังกล่าวเป็นเสมือนการรับประทาน เนื้อสัตว์ที่ตายเน่าเหม็น ครูต้องไม่ใช่คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก โดยเฉพาะเด็กกำพร้า จงใช้คำพูดที่อ่อนโยนและละมุนละไม จงอย่าใช้คำพูดที่คุะคอต่อผู้ที่มาขอและเมื่อครูได้รับ โชคดี ความสำเร็จ จงบอกเล่าให้เพื่อนฝูงทราบสาเหตุที่เขาได้รับ โชคนั้น เพื่อเพื่อนฝูงจะได้ นำเอาไปเป็นตัวอย่าง

7. ครูต้องหมั่นหาวิชาเพิ่มเติมอยู่เสมอการศึกษาถือว่าเป็นอาหารของชีวิต เพราะอิสลามบัญญัติว่า การศึกษา หากความรู้เป็นความจำเป็นของมนุษย์ทุกคนทั้งชายและหญิงตั้งแต่อยู่ในเปลจนถึงหลุมฝังศพ หมายความว่า ต้องศึกษาตลอดชีวิตตรงกับหลักการศึกษายุคปัจจุบันที่เรียกว่า “การศึกษา คือชีวิต”

8. ครูต้องมีความเพียรพยายามในกิจการงานทุกสิ่งทุกอย่างให้สำเร็จ ซึ่งอิสลามได้บัญญัติการส่งเสริมความ เพียรมีความว่า “ผู้ใดมีความเพียรพยายาม ผู้นั้นจะพบกับ ความสำเร็จ”

9. ครูต้องมีความละเอียดรอบาป ไม่พยายามทำในสิ่งที่เป็นบาปเล็กบาปใหญ่ ทั้งในที่ลับและที่แจ้ง ไม่ว่าจะบาปนั้นจะเป็นบาปที่เกิดจากกาย วาจา หรือใจก็ตาม

10. ครูต้องมีความสำนึกผิด ทุกคนย่อมมีความผิด เมื่อเขาสำนึกผิดได้แล้ว ศาสนาสอนให้รับผิด ถ้าความผิดเกี่ยวกับบุคคลเขาจะต้องไปสารภาพผิดต่อบุคคลนั้นถ้าเป็นความผิดที่เกี่ยวกับพระเจ้าเขาจะต้องขออภัยโทษต่อพระเจ้า พระเจ้าก็จะอภัยโทษให้เขา

11. ครูต้องมีความสันโดษ หมายความว่า ต้องมีความรู้สึกพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ไม่โลภโมโทสันในสิ่งที่ ไม่ใช่ของตนคำว่า “สันโดษ” ไม่ได้หมายถึงว่าอยู่อย่างโดดเดี่ยวไม่ประกอบอาชีพ เช่นนั้นก็หาไม่แต่หมายความว่าต้องประกอบอาชีพโดยสุจริตตามที่พระเจ้ากำหนดไว้ให้พร้อมทั้งมีใจกุศลเพื่อแผ่ต่อผู้อื่นด้วย คือพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่

12. ครูต้องเป็นผู้รู้คุณ ต้องว่าใครเป็นผู้มีพระคุณต่อตน เช่น บิดามารดา ครู อาจารย์ของตน รวมทั้งคนอื่นที่มีพระคุณแก่ตนแล้วหาทางตอบแทนให้สมเจตนาธรรมจึงเป็นผู้มีความเจริญในชีวิตและทำให้ชีวิตมีความก้าวหน้า

13. ครูต้องมีวิญญาณครู คือ มีน้ำใจรักการเป็นครูเป็นผู้ที่เสียสละทุกอย่างเพื่อศิษย์และบุคคลทั่วไปหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อที่จะเผยแพร่แก่กุลบุตรธิดาต่อไป ดังที่อิสลามสอนว่า “จงเป็นคนหนึ่งในสาม คือ เป็น ผู้สอน (ครู) หรือเป็นผู้เรียน (นักเรียน หรือนักศึกษา) หรือเป็นผู้ฟังทั่ว ๆ ไป จงอย่าเป็นคนทีสี่ หมายถึงเป็นผู้ที่ไม่ได้ทำอะไรเลยทั้งสามอย่างนี้เป็นการแสดงให้เห็นว่าต้องหาความรู้เสมอไม่มีเวลาหยุดนิ่งคำสุภาษิต ที่ว่า “ไม่มีใครแก่เกินเรียน”

14. ครูต้องประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี มีมารยาททั้งกาย วาจา และใจ มีสัมมาคารวะ ซึ่งเป็นการแสดงถึงผู้มีวัฒนธรรมอันสูงส่งดังพระวจนะพจน์ของศาสดามะหะหมัดกล่าวไว้มีความหมายว่า “บุคคลที่มีความประเสริฐเลิศในพวกท่าน คือ บุคคลที่มีมารยาทอันดีงาม” และอีกตอนหนึ่งกล่าวว่า “เสื้อผ้าอาภรณ์อันมีราคาที่สุดแต่งร่างกายนั้น ไม่ได้ทำให้ผู้สวมใส่เกิดความสวยงามเลยแม้แต่น้อย อันที่จริงสิ่งที่จะทำให้ผู้นั้นมีความสวยงามคือ ความรู้และมารยาทอันสวยงามที่มีอยู่ในตัวเขา”

2.4 บริบทโรงเรียนเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

สถานศึกษาเอกชนเครือข่ายครูเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร สถานศึกษา หมายถึง หน่วยงานตามกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นของภาครัฐหรือภาคเอกชน เช่น โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือ หน่วยงานการศึกษาอื่น ๆ สถานศึกษาเอกชน หมายถึง หน่วยงานตามกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาภาคเอกชน อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในการศึกษาครั้งนี้เป็นสถานศึกษาเอกชน 12 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนญามิอุลอิควาน, โรงเรียนทินกรพิทยานุสรณ์, โรงเรียนนาคาวิทยาทาน, โรงเรียนบางกอกวิทยา(มูลนิธิ), โรงเรียนวิทยานนท์, โรงเรียนศาสนวิทยา, โรงเรียนสวนรัฐวิทยา, โรงเรียนสอนศาสนาอนุปถัมภ์, โรงเรียนอันวารุ้ลอิสลาม, โรงเรียนอัลกุรรอฮ์อิสลาม, โรงเรียนอิสลามสันติชน และโรงเรียนบางกอกศึกษา

โรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15(1) และ 15(2) สถาบันศึกษาปอเนาะ ศูนย์ฝึกอบรมจริยธรรมและศาสนาอิสลาม (ตาดีกา) โรงเรียนพระปริยัติธรรมสำนักศาสนศึกษา สำนักเรียนและศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนวันอาทิตย์ เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548)

ซิดดิก อาลี และดลมนรรัตน์ บากา (2555) กล่าวว่าปอเนาะเป็นสถาบันการศึกษาที่เก่าแก่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นสถาบันที่มีบทบาททั้งทางศาสนาและทางการศึกษา โดยเริ่มการเรียนการสอนรูปแบบปอเนาะได้เริ่มที่ปัตตานีก่อนในเคดาห์และกัณตัน ทั้งนี้ทราบมาจากหลักฐานของอาจารย์สอนศาสนาที่ขึ้นชื่อ ดังที่ได้ระบุไว้ในประวัติศาสตร์ เช่น เชคดาอุด บินอับดุลลอฮ์ อัล-พะฎอนีและเชคมุฮัมมัดเชน อัล-พะฎอนี ซึ่งได้เขียนตำราวิชาศาสนา และเป็นผู้ริเริ่มแปลตำราศาสนาเป็นภาษามลายูอักษรยาวี การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของปอเนาะที่นำไปสู่การเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบัน เริ่มจากในสมัยรัฐบาลของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ในปี พ.ศ. 2501 ซึ่งได้กำหนดโครงการพัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค กระทรวงศึกษาธิการได้รวมจังหวัดที่มีลักษณะความเป็นอยู่ของประชาชนและปัญหาการศึกษาคล้ายคลึงเข้าด้วยกัน โดยแบ่งภาคการศึกษาออกเป็น 12 ภาค และจากการแบ่งภาคการศึกษานี้ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์ใกล้เคียงกัน ภาษาวัดนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างเดียวกัน และประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามเหมือนกัน ได้จัดให้เป็นภาคการศึกษาเดียวกัน คือ ภาคการศึกษา 2 และมีการจัดตั้งครูสัมมนา ภาคการศึกษา 2 ขึ้นที่จังหวัดยะลา และกระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปรับปรุงส่งเสริมปอเนาะในภาคการศึกษา 2 พ.ศ. 2504 เพื่อการจดทะเบียนปอเนาะ ต่อมาในระหว่างปี พ.ศ. 2508-2511 ทางราชการมีโครงการปรับปรุงปอเนาะเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ปอเนาะที่จดทะเบียนแล้วได้ปรับปรุงเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ เพื่อเป็นการจูงใจให้ปอเนาะอื่นๆ ปรับปรุงเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามด้วย เพื่อพัฒนาการศึกษาของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในปอเนาะให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการเพิ่มกำลังคนที่มีความรู้เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการปกครอง และเพื่อแสดงเจตนาดีของรัฐบาลในการที่จะช่วยจัดการศึกษาโดยถูกวิธีและสร้างความเข้าใจอันดีงามระหว่างรัฐบาลกับประชาชนในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้ปอเนาะที่ขอจดทะเบียนเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามจะได้รับการพิจารณาผ่อนผันในเรื่องของการเป็นเจ้าของผู้จัดการ ครูใหญ่ ครูและอื่นๆ ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์และระเบียบต่างๆ ที่กำหนดไว้ และจะได้รับการช่วยเหลือทางวิชาการ และความช่วยเหลือในด้านการเงิน และในระหว่างการดำเนินการจดทะเบียนและปรับปรุงปอเนาะเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามนั้น ในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลได้มีมติเห็นชอบกับข้อเสนอแนะของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ให้ดำเนินการดังนี้ คือ

1) ห้ามตั้งปอเนาะขึ้นมาใหม่ ถ้ามีผู้ใดฝ่าฝืนให้จังหวัดดำเนินคดีฐานฝ่าฝืนพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497 ในการนี้หากมีผู้ประสงค์จะขอดำเนินการสอนศาสนาใน

ทำนองปอเนาะ ก็ให้จัดตั้งเป็นโรงเรียนราษฎร์โดยไม่มีการผ่อนผันในเรื่องคุณสมบัติผู้เป็นเจ้าของ ผู้จัดการ ครูใหญ่และครู

2) ปอเนาะที่ตั้งอยู่ก่อนและยังมีได้จดทะเบียน ให้จังหวัดแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับผิดชอบได้มาจดทะเบียนภายในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2509 เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้ว ห้ามมิให้รับจดทะเบียนปอเนาะโดยเด็ดขาด

วินิจฉัย สังขรัตน์ (2544) จากการดำเนินการของทางรัฐบาล เป็นผลให้ในปี พ.ศ. 2518 โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นโรงเรียนราษฎร์ตามมาตรา 20(3) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497 มีอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. เป็นโรงเรียนที่สอนเฉพาะวิชาศาสนาอย่างเดียว
2. เป็นโรงเรียนที่สอนวิชาศาสนาและวิชาสามัญหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3
3. เป็นโรงเรียนที่สอนวิชาศาสนาและสอนวิชาสามัญหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประถมปลาย (ป.5-7) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หลังจากที่ปอเนาะได้แปรสภาพเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามเสร็จสิ้น ใน พ.ศ. 2514 โดยอยู่ในความควบคุมของกองโรงเรียนราษฎร์ กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายที่ใช้บังคับและควบคุมโรงเรียนราษฎร์ คือ พรบ.โรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497 ซึ่งใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ 10 ก.พ. 2497 ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2515 ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการและโอนงานของกองโรงเรียนราษฎร์ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และในปี พ.ศ. 2518 ได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.2497 อีกครั้งหนึ่ง เรียกว่า พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2518 ต่อมาในปี พ.ศ. 2525 จึงได้เปลี่ยนชื่อ พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์เป็น พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งใช้มาจนถึงปัจจุบันนี้ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในปี พ.ศ. 2526 (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, 2542) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจัดเป็นโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. โรงเรียนเอกชนตามมาตรา 15 เป็นโรงเรียนที่สอนวิชาศาสนาควบคู่กับวิชาสามัญ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามตามมาตรา 15 แบ่งย่อยได้อีก 2 ลักษณะ คือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามประเภทบริหารโดยสมาคมหรือมูลนิธิ ซึ่งเป็นองค์บุคคลนิติบุคคลทางราชการอุดหนุนงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายรายหัว 100

เปอร์เซ็นต์ ซึ่งโรงเรียนลักษณะดังกล่าว ทางราชการจะถอนข้าราชการครูที่ไปช่วยสอนวิชาสามัญ ออก เนื่องจากได้รับการอุดหนุนไปจ้างครูโดยเฉพาะแล้ว หากโรงเรียนมีความจำเป็นต้องมีข้าราชการครูที่ทางราชการส่งไปช่วยสอน จะต้องคืนเงินจำนวนเท่ากับวุฒิการศึกษาขั้นต้นของข้าราชการคนดังกล่าวให้แก่ทางราชการ และลักษณะที่ 2 คือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ประเภทบุคคลเป็นผู้รับใบอนุญาต ซึ่งทางราชการจะอุดหนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายรายหัว เช่นเดียวกับโรงเรียนเอกชนสามัญทั่วไป แต่ทางราชการจะส่งข้าราชการครูส่วนหนึ่งสอนวิชาสามัญปฏิบัติการสอนร่วมกับครูที่โรงเรียนจ้างสอน

2. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ซึ่งส่วนหนึ่งจัดการเรียนการสอนทางอิสลามศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และอีกส่วนหนึ่งจัดการเรียนการสอนวิชาสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการควบคู่ไปด้วย แต่สภาพความพร้อมทั้งบุคลากรและระบบการจัดการเรียนรู้ยังไม่เข้าเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการที่จะยกระดับสู่การเป็นโรงเรียนตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีการเปลี่ยนแปลงจากปอเนาะมาเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม และมีการเปลี่ยนแปลงจนเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการศึกษาของเยาวชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพิ่มกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการปกครอง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นโรงเรียนที่ได้แปรสภาพจากปอเนาะซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระบบเปิดและมีการจัดการเรียนการสอนโดยยึดหนังสือ ตำรา เป็นหลักโดยไม่มีหลักสูตรเป็นลายลักษณ์อักษรและมีการบริหารจัดการแบบโต๊ะครูบริหารคนเดียว เมื่อได้มีการแปรสภาพ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้มีพัฒนามาเป็นระยะๆ และได้รับการส่งเสริม สนับสนุนจากภาครัฐมากขึ้น ทั้งทางด้านเงินอุดหนุน ด้านการจัดหลักสูตรทั้งศาสนาและสามัญด้านการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรด้านสื่อการเรียนการสอนและยังให้สถาบันการศึกษาอื่นมาร่วมเปิดสอนในหลักสูตรต่างๆ ทางวิชาชีพอีกด้วย การจัดการศึกษาแบบบูรณาการที่ผสมผสาน ระหว่างการเรียนวิชาสามัญกับการศึกษาศาสนาควบคู่กันไป ถือเป็น การสร้างความสมดุลในความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและเกิดความร่วมมือร่วมใจ ความสมัครสมานสามัคคีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และนี่คือตัวแปรหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสันติสุขให้เกิดขึ้นในชุมชนได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิเลาะ แวอูเซ็ง (2551) ได้วิจัยเรื่อง “แบบอย่างทางจริยธรรมของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาตามทัศนะของผู้บริหารและครูอิสลามศึกษา” พบว่าแบบอย่างทางจริยธรรมของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาตามทัศนะของผู้บริหารและครูอิสลามศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับเป็นแบบอย่างได้ดี โดยเพศและประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อายุต่างกันมีทัศนะไม่แตกต่างกัน ซึ่งด้านการปฏิบัติงานของครูอิสลามศึกษาต้องมีความเต็มใจ เต็มที่ในการทำงานเต็มเวลา และตรงต่อเวลา ตลอดจนต้องมีความรับผิดชอบต่องานและทำงานเสร็จตามเป้าหมายด้านการปฏิบัติตนครูอิสลามศึกษาจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เพื่อนร่วมงาน และบุคคลอื่น โดยปฏิบัติตามแนวทางอิสลามยึดหลักอัลกุรอานอัลหะดีษเป็นฐานและปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและด้านการปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ครูอิสลามศึกษาควรให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน เพื่อนครู และบุคคลอื่นสม่ำเสมอ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อนักเรียน เพื่อนร่วมงาน และบุคคลอื่นในชุมชน

ณัฐพร ปุ๋ยรักษา (2552) ที่วิจัยเรื่อง “สภาพ และปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร” พบว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน 1. ด้านเป้าหมายโรงเรียน มีการกำหนดเป้าหมายเรื่องการเป็นคนดี ปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลามมีความศรัทธาต่ออัลเลาะห์ และมีกิริยามารยาทแบบอิสลาม 2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม จัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับหลักการอิสลามและมีห้องเรียนอิสลามศึกษา 3. ด้านการเตรียมความพร้อมของครู มีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นทำเอกสารประกอบการสอนเอง ค้นคว้าเพิ่มเติมจากอัลกุรอาน/อัลหะดีษและตำราทางศาสนา และมีการศึกษาเพิ่มเติมกิจกรรมใหม่ๆ 4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้การบรรยาย การถามตอบ และการฝึกปฏิบัติจัดให้มีการละหมาดร่วมกันที่มีสยิดสอนภาษาอาหรับในชีวิตประจำวัน มีการบูรณาการอิสลามศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ครูส่วนใหญ่ใช้เอกสารประกอบการสอน ใบความรู้ และอัลกุรอาน/อัลหะดีษ และประเมินผลจากการทดสอบ และปัญหาที่พบคือ ขาดความรู้ด้านหลักสูตร การทำแผนการสอน วิธีสอน การทำสื่อ และการวัดและประเมินผล ขาดคู่มือครู ขาดงบประมาณอุดหนุนในการจัดการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอนและเวลาเรียนไม่พอ และ แนวทางการแก้ไข ปัญหาที่สำคัญ คือ จัดอบรมความรู้ครูด้านหลักสูตร การทำสื่อ และการวัดและประเมินผล จัดหาสื่อการเรียนการสอน จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ เพิ่มเวลาเรียน และสอนเสริม

วรรณวิทย์ รัตนสุทธิกุล (2554) ได้วิจัยเรื่อง “มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภาที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภา ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี ตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี จำนวน 354 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างจากแนวคิดตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภา พ.ศ.2537 และพฤติกรรมการสอนของโคลและชาน (Cole and Chan) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภา พ.ศ.2537 ของครูโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและแต่ละรายด้านมีการปฏิบัติในระดับมาก ยกเว้นสองด้าน คือ ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ และด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอที่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง 2) พฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและแต่ละรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภา พ.ศ. 2537 กับพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กันในภาพรวมอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือการปฏิบัติตามมาตรฐานและพฤติกรรมการสอนดังกล่าวของครูต่างอธิบายซึ่งกันและกันได้

วาทีณี มามุ่ย (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของข้าราชการครู เครือข่ายโรงเรียนที่ 22 สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร” พบว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนในเต็มศักยภาพ ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอในระดับมาก

ปนัดดา วัฒนา และคณะ (2555) ได้วิจัยเรื่อง “จรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” พบว่าครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโดยรวม จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่มีระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณต่อตนเองอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากตำแหน่ง/ตำแหน่งวิชาการที่ต่างกัน ส่งผลให้การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญและเชี่ยวชาญพิเศษมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูมากที่สุด

มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม (2558) ได้วิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” พบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งจรรยาบรรณวิชาชีพครู 3 อันดับแรก คือ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะต้องไม่แสวงหารายได้หรือผลประโยชน์จากผู้รับบริการ ยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจแก่ศิษย์ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ชื่นชม ศรัทธาคณะคณาจารย์ของวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องวางตัวเป็นกลางทางเมืองไม่ลำเอียง มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน และนำภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

สิริวรรณ กติบาล (2559) ได้วิจัยเรื่อง “การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูสังกัดเทศบาลเมืองพังงา จังหวัดพังงา” พบว่าการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูสังกัดเทศบาลเมืองพังงา จังหวัดพังงา โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูสังกัดเทศบาลเมืองพังงา จังหวัดพังงา พบว่าครูที่มีเพศ และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็น โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความเห็น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นันทรัตน์ ทองดีวิเศษ (2560) ได้วิจัยเรื่อง “การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 3” พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และครูที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คุณัญญา สมจิตร และผดุง พรหมมูล (2561) ได้วิจัยเรื่อง “การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชุมพร” พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชุมพรในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติตนด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ เป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม ตามลำดับ และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชุมพร ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้บริหารที่มีเพศ อายุ และขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชุมพรในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

จรรยา โต้ะตาเหยะ (2561) ได้วิจัยเรื่อง “คุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราชตามความคิดเห็นของครู” พบว่าคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเสียสละ และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความอดทน อดกลั้น โดยผลการเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราชตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราชตามความคิดเห็นของครูด้านความซื่อสัตย์ควรคัดเลือกผู้บริหารที่มีจริยธรรม รักในหน้าที่ เสียสละ ทุ่เมทและมีความบริสุทธิ์ใจในการทำงานด้านความรับผิดชอบควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือพัฒนาสังคม ด้านความเสียสละควรเห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และมีความโอบอ้อมอารีและด้านความอดทน อดกลั้นควรต้องใช้ ความอดทน สุขุม รอบคอบในการบริหารงาน

พจนีย์ มั่งคั่ง และคณะ (2562) ได้วิจัยเรื่อง “การปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของครูตามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์” พบว่าการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของครูตามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองและด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และจาก

การเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของครูตามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำแนกตามสาขาวิชามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อุษา พรหมรินทร์ และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2562) ได้วิจัยเรื่อง “การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2” พบว่าการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง รองลงมา คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ตามลำดับ ส่วนผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Osman Titrek (2014) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณธรรมศาสนาอิสลามของนักศึกษาครูโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าสาขาที่ศึกษา มหาวิทยาลัย ระดับการศึกษาของครอบครัว ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว และภูมิภาคนา ทำให้คุณธรรมศาสนาอิสลามของนักศึกษาครูโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกัน ส่วนเพศทำให้คุณธรรมศาสนาอิสลามของนักศึกษาครูโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกัน เนื่องจากปัจจัยต่างๆ ส่งผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับคุณธรรมศาสนาอิสลามของนักศึกษาครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

Shan Hu (2015) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องสถานการณ์จรรยาบรรณวิชาชีพครูในปัจจุบันของครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า จากผลสำรวจครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเข้าใจความคิดทางจริยธรรมชัดเจน โดยร้อยละ 98.6 เห็นว่าครูในโรงเรียนเชื่อว่าการฝึกฝนด้านคุณธรรมนั้นสำคัญกว่าความรู้ โดยปัจจุบันความคิดทางจริยธรรมของครูในโรงเรียนสร้างเป็นกฎหมายทางการศึกษาและมีความเข้มงวด ครูที่มีจรรยาบรรณต่ำต้องได้รับการตักเตือนทันทีเพื่อแก้ไขความล้มเหลว ส่วนครูที่มีความประพฤติมิชอบอย่างร้ายแรงจะต้องถูกถอดถอนออกและถูกยกเลิกคุณสมบัติของครู

Zhaolin Ji (2017) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการประพฤติของครู: สสำรวจการมีจริยธรรมของครูในโรงเรียนอนุบาลจีนทั้ง 437 คน ในโรงเรียนอนุบาล 50 แห่ง พบว่าครูในโรงเรียนอนุบาลจีนส่วนใหญ่มีความสามารถในการยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพสามารถมองเห็นได้ด้วยการประพฤติปฏิบัติและวาจาของครู โดยจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อวิชาชีพครู ซึ่งครูในโรงเรียนอนุบาลจีนมากกว่า 90% สนับสนุนให้นักเรียนเลือกความต้องการด้วยตนเอง แสดงให้เห็นว่าครูมีความตระหนักถึงความสำคัญและเคารพนักเรียน ครูบางคนในโรงเรียนอนุบาล

จีนยอมรับว่าพวกเขามีเด็กที่ชอบและไม่ชอบแต่ปฏิบัติกับเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และครูจะต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานและผู้ปกครองของนักเรียนร่วมด้วย

Huda Muttar Al-Hothali (2018) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูระดับมัธยมศึกษาจากมุมมองของผู้นำโรงเรียนในริยาด พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนจากการตอบกลับแบบสอบถามพบว่าผลการปฏิบัติงานของครูที่มีความเป็นมืออาชีพในระดับสูงและปานกลาง โดยระดับสูงเกิดจากการมีมโนธรรมในการทำงานเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีนักเรียน และครูในโรงเรียนมัศึกษามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงและปานกลาง อาจเนื่องมาจากครูรับรู้ว่าการยึดมั่นในกฎระเบียบและคำแนะนำมีส่วนช่วยในการบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่ต้องการได้ โดยครูที่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณและรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้แก่นักเรียนจะส่งผลที่ดีแก่นักเรียน ความสำเร็จหรืออ่อนของครูในการส่งเสริมความยุติธรรมแก่นักเรียนก็สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียน ในทางตรงกันข้ามถ้าหากครูขาดความยุติธรรมในห้องเรียนจะมีแต่ความตึงเครียด ความเกลียดชัง และความไม่ลงรอยกันระหว่างครูกับนักเรียน และเมื่อครูในโรงเรียนที่ลงโทษนักเรียนที่ขัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพตามคำแนะนำของกระทรวงศึกษาธิการจะนำไปสู่การขาดความเคารพระหว่างครูและนักเรียนและส่งผลเชิงลบต่อความสำเร็จของนักเรียนได้

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูจะเห็นได้ว่ามีความสำคัญต่อวิชาชีพครูเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนที่เป็นโรงเรียนในกลุ่มเฉพาะศาสนาอิสลาม เนื่องจากยังมีการศึกษาแนวทางนี้จำนวนไม่มากนัก เพื่อจะได้เป็นแนวทางและประโยชน์ต่อการนำมาปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพครูในกลุ่มอิสลาม

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีรูปแบบในการวิจัยดังนี้

- 3.1 การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บและรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร จำนวน 441 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร จำนวน 206 คน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) มีขั้นตอนในการสุ่ม ดังนี้

1. สถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ได้กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 12 โรงเรียน
2. เลือกครูโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (สมชาย วรกิจเกษมสกุล, 2554, น. 175) ซึ่งเป็นครูของสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) จำนวน 206 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
		ครู	ครู
1.	โรงเรียนทินกรพิทยานุสรณ์	15	7
2.	โรงเรียนนาคาวิทยาทาน	12	5
3.	โรงเรียนบางกอกศึกษา (มูลนิธิ)	35	17
4.	โรงเรียนวิทยานนท์	37	17
5.	โรงเรียนศาสนวิทยา	35	17
6.	โรงเรียนสวนรั้ววิทยา	50	24
7.	โรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์	25	12
8.	โรงเรียนอันวารุ้อิสลาม	38	17
9.	โรงเรียนอัลกุรรอฮ์อิสลาม	29	14
10.	โรงเรียนอิสลามสันติชน	110	50
11.	โรงเรียนไมตรีจิตวิทยาทาน	28	13
12.	โรงเรียนบางกอกศึกษา	27	13
รวม		441	206

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน

1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา
ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มวิชาที่สอนและศาสนาที่นับถือของครูในสถานศึกษา
เอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน ได้แก่
จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบ
วิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคมในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามใน
กรุงเทพมหานคร ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale)

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระดับ น้อยที่สุด

โดยเกณฑ์การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู (จุฑาทิพย์ นุชถนอม, 2563) ทั้ง 5 ระดับ เพื่อใช้ในการตีความหมายของค่าเฉลี่ยในตอนี่ 2 มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูมาก

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูมากที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระเกี่ยวกับปัญหา ข้อเสนอแนะและแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (open ended)

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ที่มีจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคมต้องปฏิบัติตนอย่างไร

3.3 วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วารสาร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูให้ครอบคลุมทุกด้าน เพื่อนำมากำหนดกรอบในการสร้างแบบสอบถามในการวิจัย

2. ร่างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

3. จัดทำร่างแบบสอบถามประเด็นและสาระสำคัญตามนิยามปฏิบัติการตัวแปรที่ได้จากกรอบแนวคิดของการวิจัย

4. เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบสำนวนภาษาความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

5. นำร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เชิงโครงสร้าง (Construct Validity) รวมทั้งด้านใช้ภาษาและอื่นๆ ของข้อความแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้แก้ไข เพื่อความสมบูรณ์ของแต่ละข้อคำถามแล้วนำข้อคำถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective IOC) โดยมีเกณฑ์ดังนี้ 0.05-1.00 มีค่าเฉลี่ยเที่ยงตรงที่ใช้ได้ คำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.05 ต้องปรับปรุงยังใช้ไม่ได้ ในการวิจัยครั้งนี้ ข้อคำถาม ค่า IOC แสดงว่ามีความเที่ยงตรงใช้ได้ (ปราณี หล้าเบ็ญสะ, 2559) โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา

-1 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความไม่ตรงตามประเด็นของเนื้อหา

6. ปรับปรุงข้อคำถามบางข้อตามข้อสังเกตและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจอีกครั้ง

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในสถานศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ชุด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .997

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยต่อไป

3.3.2 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structured Interviews) เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. กำหนดประเด็นคำถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์

2. จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์

3. เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบสำนวนภาษาความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ
4. นำร่างแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบประเด็นคำถามของแบบสัมภาษณ์
5. ปรับปรุงข้อคำถามบางข้อตามข้อสังเกตและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจอีกครั้ง
6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบไปจัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ขอนหนังสือจากสาขาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือให้การเก็บและรวบรวมข้อมูล

3.4.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง พร้อมนัดวันเวลาในการเก็บแบบสอบถามคืน

3.4.3 นำแบบสัมภาษณ์พร้อมหนังสือขออนุญาตไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยระบุรายชื่อครูที่ได้รับรางวัลดีเด่นจำนวน 5 คน พร้อมนัดวันเวลาที่จะสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดย ใช้วิธีหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ

3.5.2 วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านแล้วเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านเพศ อายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มวิชาที่สอน และศาสนาที่นับถือ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ t -test และการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA และในกรณีที่พบความแตกต่างเป็นรายกลุ่มจะเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD

3.5.4 วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ดังนี้

3.6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.6.1.1 ค่าร้อยละ

3.6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.6.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.6.2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence)

3.6.2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

3.6.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.6.3.1 t -test

3.6.3.2 ค่าความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอ 4 ตอน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ผลวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร
3. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ด้านเพศ อายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มวิชาที่สอน และศาสนาที่นับถือ
4. ผลวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

4.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (จำนวน 206 คน)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ค่าร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	88	42.7
2. หญิง	118	57.3
รวม	206	100
อายุ		
1. น้อยกว่า 25 ปี	26	12.6
2. 25-45 ปี	126	61.2
3. มากกว่า 45 ปี	54	26.2
รวม	206	100
สาขาที่สำเร็จการศึกษา		
1. สามัญ	118	57.3
2. ศาสนา	88	42.7
รวม	206	100
ประสบการณ์การทำงาน		
1. น้อยกว่า 5 ปี	47	22.8
2. 5-10ปี	104	50.5
3. มากกว่า 10 ปี	55	26.7
รวม	206	100
กลุ่มวิชาที่สอน		
1. สามัญ	113	54.9
2. ศาสนา	93	45.1
รวม	206	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ค่าร้อยละ
ศาสนาที่นับถือ		
1. อิสลาม	128	62.1
2. พุทธ	73	35.5
3. อื่น ๆ	5	2.4
รวม	206	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.3) มีอายุ 25-45 ปี (ร้อยละ 61.2) สำเร็จการศึกษาสายทั่วไป (ร้อยละ 57.3) มีประสบการณ์การทำงานเป็นครู 5-10 ปี (ร้อยละ 50.5) กลุ่มวิชาที่สอน (ร้อยละ 54.9) และนับถือศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 62.1)

4.2 ผลวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นรายด้าน ประกอบด้วย จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม โดยผลวิเคราะห์มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยภาพรวม

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
จรรยาบรรณต่อตนเอง	3.98	0.91	มาก	2
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	3.95	0.90	มาก	5
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	3.95	0.89	มาก	4

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.96	0.90	มาก	3
จรรยาบรรณต่อสังคม	4.00	0.88	มาก	1
รวม	3.96	0.87	มาก	-

จากตารางที่ 4.2 พบว่าสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{x} = 4.00$) รองลงมา คือจรรยาบรรณต่อตนเอง ($\bar{x} = 3.98$) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.96$) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ($\bar{x} = 3.95$) และจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.95$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

จรรยาบรรณต่อตนเอง	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. มีวิสัยทัศน์ให้ทันต่อโลกที่กำลังพัฒนาทางด้านสังคม	3.97	0.94	มาก	5
2. ขยันหมั่นเพียรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.00	1.00	มาก	2
3. ซื่อสัตย์สุจริต ไม่น้อโก่ง	3.99	1.03	มาก	4
4. เลียสละทำงานเพื่อส่วนรวมไม่เอาตัวคนเดียวเปรียบ	4.01	0.99	มาก	1
5. ให้เกียรติผู้อื่น	4.00	1.00	มาก	3

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

จรรยาบรรณต่อตนเอง	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. มีวิสัยทัศน์ให้ทันต่อโลกที่กำลังพัฒนาทางด้านสังคม	3.97	0.94	มาก	5
2. ขยันหมั่นเพียรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.00	1.00	มาก	2
3. ซื่อสัตย์สุจริต ไม่น้อ โกง	3.99	1.03	มาก	4
4. เสียสละทำงานเพื่อส่วนรวมไม่เอา รัดเอาเปรียบ	4.01	0.99	มาก	1
5. ให้เกียรติผู้อื่น	4.00	1.00	มาก	3
6. วางแผนในการปฏิบัติงานและ ดำเนินการตามแผนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	3.95	0.97	มาก	6
รวม	3.98	0.91	มาก	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่าสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$) เมื่อพิจารณา 3 ลำดับแรกสูงสุดเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เสียสละทำงานเพื่อส่วนรวมไม่เอา รัดเอาเปรียบ ($\bar{x} = 4.01$) รองลงมาคือ ขยันหมั่นเพียรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x} = 4.00$) และให้เกียรติผู้อื่น ($\bar{x} = 4.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. รักศรัทธาและเห็นว่าวิชาชีพครูมีคุณค่า	3.97	0.96	มาก	4
2. วิชาชีพครูมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ	3.96	1.03	มาก	6
3. ปกป้องและรักษาเกียรติของวิชาชีพไม่ให้ใครมาดูหมิ่น	3.97	1.02	มาก	5
4. เป็นผู้รับผิดชอบต่อหน้าที่และวิชาชีพ	4.00	0.96	มาก	1
5. เป็นผู้ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	3.92	0.96	มาก	9
6. พัฒนาองค์ความรู้ของวิชาชีพโดยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	3.92	0.96	มาก	10
7. สร้างและเผยแพร่ความรู้ให้วิชาชีพครูมีความก้าวหน้า	3.94	0.92	มาก	7
8. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรโดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อเกิดกระตุ้นการเรียนรู้ให้แก่ศิษย์ และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆอยู่เสมอ	3.94	0.97	มาก	8
9. มุ่งถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ศิษย์อย่างเต็มกำลังและความสามารถ	3.90	0.98	มาก	11
10. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในการสอน	3.98	0.99	มาก	3
11. มีความเชี่ยวชาญและเข้าใจในสาขาที่สอนเป็นอย่างดี	3.98	0.92	มาก	2
รวม	3.95	0.90	มาก	-

จากตารางที่ 4.4 พบว่าสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.95$) เมื่อพิจารณา 3 ลำดับแรกสูงสุดเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป็นผู้รับผิดชอบต่อหน้าที่และวิชาชีพ ($\bar{x}=4.01$) รองลงมาคือ ขยันหมั่นเพียร ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x}=4.00$) และให้เกียรติผู้อื่น ($\bar{x}=4.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อ เกื้อกูล ส่งเสริมและให้กำลังใจศิษย์	3.95	0.95	มาก	4
2. รับฟังความคิดเห็นของศิษย์	3.92	1.00	มาก	9
3. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้า เสริมทักษะ และสร้างอุปนิสัยที่ดีงามแก่ศิษย์	3.96	0.94	มาก	2
4. ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญาจิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์	3.97	0.99	มาก	1
5. เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ	3.95	0.95	มาก	5
6. ไม่เรียกร้อยหรือรับผลประโยชน์จากศิษย์โดยการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ	3.94	0.98	มาก	7
7. ไม่ใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับศิษย์	3.94	0.93	มาก	6
8. มีความเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียง ยุติธรรมกับศิษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน	3.93	0.96	มาก	8
9. ปฏิบัติต่อศิษย์ด้วยความรักและความอดทน	3.96	0.96	มาก	3
รวม	3.95	0.89	มาก	-

จากตารางที่ 4.5 พบว่าสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$) เมื่อพิจารณา 3 ลำดับแรกสูงสุดเป็นรายชื่อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติภัยต่อความเจริญทางกาย สติปัญญาจิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ ($\bar{x} = 3.97$) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้า เสริมทักษะ และสร้างอุปนิสัยที่ดีงามแก่ศิษย์ ($\bar{x} = 3.96$) และปฏิบัติต่อศิษย์ด้วยความรักและความอดทน ($\bar{x} = 3.96$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. ยึดมั่นในหลักคุณธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	3.93	0.92	มาก	11
2. พุดจาไพเราะกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.95	0.99	มาก	7
3. มีความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.95	0.98	มาก	6
4. แลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.97	0.99	มาก	5
5. รัก สามัคคี และรวมใจกันเพื่อพัฒนาการศึกษา	3.97	0.98	มาก	4
6. ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.00	0.93	มาก	1
7. ไม่ว่าร้ายหรือนินทาผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.94	0.97	มาก	10
8. เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	3.94	0.90	มาก	8
9. เป็นผู้มีความขยัน อดทนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.98	0.96	มาก	2

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
10. เมื่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพกระทำผิด ให้อภัยกันและกัน	3.94	0.95	มาก	9
11. ไม่ดูถูกดูแคลนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.98	0.97	มาก	3
12. ไม่ตำหนิตีดเบียนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.93	0.96	มาก	12
รวม	3.96	0.90	มาก	-

จากตารางที่ 4.6 พบว่าสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) เมื่อพิจารณา 3 ลำดับแรกสูงสุดเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x} = 4.00$) รองลงมาคือ เป็นผู้มีความขยัน อดทนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{x} = 3.98$) และไม่ดูถูกดูแคลนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.98$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

จรรยาบรรณต่อสังคม	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม	4.01	0.92	มาก	2
2. ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม	3.97	0.98	มาก	7
3. ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.00	0.98	มาก	5

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

จรรยาบรรณต่อสังคม	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
4. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	3.98	0.94	มาก	6
5. เข้าใจสถานการณ์และข้อจำกัดต่างๆ ของสังคมและชุมชนในปัจจุบัน	4.00	0.96	มาก	4
6. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ให้การช่วยเหลือด้านต่างๆ เช่น ให้ความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ	4.02	0.90	มาก	1
7. สนับสนุนการดำเนินการที่ดี เพื่อปกป้องสิทธิของบุคคลในสังคม	4.00	0.93	มาก	3
รวม	4.00	0.600	มาก	-

จากตารางที่ 4.7 พบว่าสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) เมื่อพิจารณา 3 ลำดับแรกสูงสุดเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ให้การช่วยเหลือด้านต่างๆ เช่น ให้ความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.02$) รองลงมาคือ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.01$) และสนับสนุนการดำเนินการที่ดี เพื่อปกป้องสิทธิของบุคคลในสังคม ($\bar{x} = 4.00$) ตามลำดับ

4.3 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านเพศ อายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มวิชาที่สอน และศาสนาที่นับถือต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านเพศ อายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มวิชาที่สอน และศาสนาที่นับถือ โดยผู้วิจัยใช้สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กับตัวแปรด้านอายุ ประสบการณ์การทำงาน และศาสนาที่นับถือ ซึ่งการทดสอบทางสถิติ One-way ANOVA เป็นการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม ซึ่งผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.8 ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านเพศ

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	4.12	0.82	3.88	0.96	1.93	0.056
ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.12	0.77	3.83	0.97	2.37	0.019
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.08	0.73	3.84	0.98	2.00	0.046
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.10	0.74	3.85	0.98	2.07	0.040
ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	4.12	0.73	3.91	0.97	1.77	0.078
รวม	4.11	0.74	3.86	0.95	2.12	0.035

หมายเหตุ : Sig < 0.05

จากตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศต่างกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่ามีการจรรยาบรรณ 3 ด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง ($\bar{x} = 4.11 > \bar{x} = 3.86$) และเพศชายการการปฏิบัติตาม

จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านจรรยาบรรณต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.12$) รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ($\bar{x}=4.12$) และจรรยาบรรณต่อตนเอง ($\bar{x}=4.12$) ตามลำดับ ส่วนเพศหญิง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านจรรยาบรรณต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=3.91$) เช่นเดียวกับเพศชาย รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ($\bar{x}=3.88$) และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ($\bar{x}=3.85$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านอายุ

การปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู	น้อยกว่า 25 ปี		25-45 ปี		มากกว่า 45 ปี		F	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านจรรยาบรรณต่อ ตนเอง	3.65	0.96	3.97	0.84	4.17	1.00	2.97	0.054
ด้านจรรยาบรรณต่อ วิชาชีพ	3.60	0.95	3.98	0.85	4.06	0.97	2.43	0.091
ด้านจรรยาบรรณต่อ ผู้รับบริการ	3.61	0.98	3.95	0.82	4.11	0.98	2.76	0.065
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.62	1.00	3.97	0.83	4.08	0.96	2.50	0.085
ด้านจรรยาบรรณต่อ สังคม	3.64	1.01	4.02	0.84	4.12	0.89	2.80	0.063
รวม	3.62	0.96	3.98	0.81	4.10	0.94	2.73	0.067

จากตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบระหว่างอายุต่างกันกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีอายุมากกว่า 45 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.10$) รองลงมาคือ ครูที่มีอายุ 25-45 ปี ($\bar{x}=3.98$) และครูที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี ($\bar{x}=3.62$) ตามลำดับ ส่วนเมื่อพิจารณา

ค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงสุดของครูที่มีอายุมากกว่า 45 ปี ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ($\bar{x}=4.17$) ส่วนของครูที่มีอายุ 25-45 ปี ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{x}=4.02$) และครูที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ($\bar{x}=3.65$)

ตารางที่ 4.10 ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านสาขาที่สำเร็จการศึกษา

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ทั่วไป		ศาสนา		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	3.90	0.84	4.10	0.99	-1.56	0.121
ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	3.90	0.86	4.03	0.95	-1.08	0.282
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	3.94	0.88	3.96	0.91	-0.19	0.851
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.92	0.87	4.01	0.93	-0.74	0.458
ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	3.94	0.89	4.08	0.87	-1.14	0.253
รวม	3.92	0.85	4.03	0.90	-0.907	0.365

หมายเหตุ : Sig < 0.05

จากตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสาขาที่สำเร็จการศึกษาต่างกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยครูที่สำเร็จการศึกษาศาสนามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่สำเร็จการศึกษาศาษาทั่วไป ($\bar{x}=4.03 > \bar{x}=3.92$) ส่วนค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงสุดของครูที่สำเร็จการศึกษาศาสนาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ($\bar{x}=4.10$) รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{x}=4.08$) และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ($\bar{x}=4.03$) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มครูที่สำเร็จการศึกษาศาษาทั่วไป พบว่าค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงสุด คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ($\bar{x}=3.94$) รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{x}=3.94$) และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ($\bar{x}=3.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านประสิทธิภาพการทำงาน

การปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี		F	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านจรรยาบรรณต่อ ตนเอง	3.74	0.84	4.03	0.78	4.10	1.14	2.26	0.107
ด้านจรรยาบรรณต่อ วิชาชีพ	3.72	0.84	4.00	0.81	4.06	1.09	2.18	0.116
ด้านจรรยาบรรณต่อ ผู้รับบริการ	3.68	0.86	4.02	0.78	4.04	1.07	2.80	0.063
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.72	0.88	4.02	0.78	4.05	1.07	2.19	0.114
ด้านจรรยาบรรณต่อ สังคม	3.77	0.94	4.06	0.74	4.06	1.05	2.05	0.131
รวม	3.72	0.85	4.02	0.76	4.06	1.06	2.39	0.094

จากตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบระหว่างประสิทธิภาพการทำงานต่างกันกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.06$) รองลงมาคือ ครูที่มีประสิทธิภาพการทำงาน 5-10 ปี ($\bar{X}=4.02$) และครูที่มีประสิทธิภาพการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ($\bar{X}=3.72$) ตามลำดับ ส่วนเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงที่สุดของครูที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปี ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ($\bar{X}=4.10$) ส่วนของครูที่มีประสิทธิภาพการทำงาน 5-10 ปี ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{X}=4.06$) และครูที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปี ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{X}=3.77$)

ตารางที่ 4.12 ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านกลุ่มวิชาที่สอน

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	สามัญ		ศาสนา		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	3.97	0.79	4.00	1.04	-0.29	0.773
ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	3.96	0.80	3.94	1.01	0.18	0.859
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	3.99	0.81	3.89	0.98	0.76	0.445
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.98	0.80	3.92	1.00	0.45	0.653
ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	4.02	0.84	3.97	0.94	0.38	0.705
รวม	3.98	0.79	3.94	0.97	0.34	0.733

หมายเหตุ : Sig < 0.05

จากตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบระหว่างด้านกลุ่มวิชาที่สอนต่างกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าโดยรวมและรายได้ไม่แตกต่างกัน โดยครูที่สอนกลุ่มวิชาสามัญมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่สอนกลุ่มวิชาศาสนา ($\bar{x}=3.98 > \bar{x}=3.94$) ส่วนค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงสุดของครูที่สอนกลุ่มวิชาสามัญ คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ($\bar{x}=4.00$) รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{x}=3.97$) และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ($\bar{x}=3.94$) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มครูที่สอนกลุ่มวิชาศาสนา พบว่า ค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงสุด คือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{x}=4.02$) รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ($\bar{x}=3.99$) และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ($\bar{x}=3.98$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านศาสนาที่นับถือ

การปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู	อิสลาม		พุทธ		อื่นๆ		F	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านจรรยาบรรณต่อ ตนเอง	4.10	0.90	3.80	0.87	3.73	1.48	2.79	0.064
ด้านจรรยาบรรณต่อ วิชาชีพ	4.05	0.89	3.80	0.87	3.65	1.36	2.21	0.112
ด้านจรรยาบรรณต่อ ผู้รับบริการ	4.01	0.86	3.85	0.91	3.69	1.39	0.959	0.385
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.04	0.87	3.83	0.89	3.58	1.44	1.76	0.176
ด้านจรรยาบรรณต่อ สังคม	4.09	0.82	3.86	0.93	3.57	1.52	2.24	0.109
รวม	4.05	0.84	3.83	0.87	3.64	1.43	1.94	0.146

จากตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบระหว่างศาสนาที่นับถือต่างกันกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยครูที่นับถือศาสนาอิสลามมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.05$) รองลงมาคือ ครูที่นับถือศาสนาพุทธ ($\bar{x}=3.83$) และครูที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ($\bar{x}=3.64$) ตามลำดับ ส่วนเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงสุดของครูที่นับถือศาสนาอิสลาม ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ($\bar{x}=4.10$) ส่วนของครูที่นับถือศาสนาพุทธ ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{x}=3.86$) และครูที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ($\bar{x}=3.73$)

4.4 ผลวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

4.4.1 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูมีดังนี้

ตารางที่ 4.14 ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ปัญหา	จำนวน	แนวทางการส่งเสริม	จำนวน
1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง			
- ปัญหาทางการเงิน	45	- จัดตั้งกองทุนกู้ยืมเพื่อช่วยเหลือบุคลากร	38
- ขาดโอกาสในการพัฒนาตัวเองให้มีองค์ความรู้เพิ่มขึ้น	57	- จัดกิจกรรมพัฒนาสร้างเสริมความรู้และทักษะที่จำเป็นในยุคปัจจุบันให้ทันสมัย	55
2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ			
- ขาดความภาคภูมิใจในวิชาชีพ	55	- จัดกิจกรรมสร้างขวัญและกำลังใจรวมทั้งปลูกจิตสำนึกความเป็นครูให้เกิดคุณค่าในตนเองและวิชาชีพ	40
- ขาดศอกบกร่องในการทำงานเนื่องจากได้รับงานที่มอบหมายมากเกินไป	80	- มอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากรวางระบบงานและความสำคัญของงานให้ชัดเจน	75
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ			
- ไม่มีความเมตตาต่อศิษย์ให้เสมอภาคและเท่าเทียมกัน	25	- เข้าใจนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติตนแตกต่างกันอย่างเข้าใจ ไม่ใช่อารมณ์	20

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน	แนวทางการส่งเสริม	จำนวน
- การให้บริการต่อผู้ปกครองที่ไม่เท่าเทียมกัน	37	- กำหนดมาตรการการปฏิบัติตนต่อผู้รับบริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมไม่ว่าแตกต่างกันในด้านใด เช่น ศาสนา การแต่งกาย ฐานะ เพศ อายุ เป็นต้น	35
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ			
- การแบ่งกลุ่มระหว่างครูที่อยู่มาก่อนและครูเข้าใหม่	45	- จัดกิจกรรมกระชับความสัมพันธ์ในเพื่อนครูให้เกิดความรัก ความสามัคคี	40
- การสื่อสารที่ใช้ภาษา	30	- จัดอบรมการใช้ภาษาในการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองให้เหมาะสมและเกิดภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือ	20
5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม			
- ครูบางส่วนปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ นอกโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมทางชุมชนหรือกิจกรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	39	- จัดทำโครงการสัมพันธ์ชุมชนเพื่อให้ครูมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง	30
- เมื่อมีกิจกรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน ครูที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกับชุมชนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่	57	- โรงเรียนจัดอบรมเรื่องวัฒนธรรมการดำรงชีวิต คติความเชื่อ เพื่อให้ครูเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้ปกครองหรือคนในชุมชนจากภูมิหลังต่างๆ หรือเข้าใจพฤติกรรมของผู้คนมากขึ้น ทำให้สามารถเข้าถึงคนในชุมชนและปฏิบัติกิจกรรมได้บรรลุเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของกิจกรรมและโครงการนั้นๆ	47

4.4.2 จากการสัมภาษณ์ครูที่ได้รับรางวัลดีเด่นจำนวน 5 คน สรุปผลการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

4.4.2.1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ได้แก่ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ทั้งเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาอย่างเคร่งครัด เป็นเหมือนเพชรเม็ดงามที่บ่มเพาะมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ปฏิบัติตนอย่างน่ายกย่อง โดยจัดเป็นบุคลากรนำดีของสถานศึกษา หมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีคุณธรรม เป็นที่ยอมรับของทุกคน

4.4.2.2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ได้แก่ มีวิธีการจัดการทางความคิดที่แตกต่างกัน แต่ยึดพื้นฐานในกระบวนการในการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาทางโลกและเน้นการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักธรรมของศาสนา

4.4.2.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ได้แก่ ในด้านการบริการทางสถานศึกษาต่อผู้รับบริการต้องมีการปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง เหมาะสม และเท่าเทียมกัน ให้ความรักความเมตตาต่อผู้รับบริการ และปฏิบัติตามจรรยาบรรณอย่างดีไม่ว่าจะเป็นนักเรียนหรือผู้ปกครองไม่มีการแบ่งแยกชนชั้น ฐานะ ศาสนา และเพศ หากแตกต่างกันก็จะเป็นเรื่องการพูดคุย เช่น การแลกเปลี่ยนด้านศาสนากับผู้รับบริการนับถือศาสนาเดียวกัน

4.4.2.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ได้แก่ ในการปฏิบัติงานมีการปฏิบัติตนที่เหมาะสม โดยยึดจรรยาบรรณการทำงานต่อผู้ประกอบวิชาชีพเดียวกัน คำนึง หลักคุณธรรม เห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือกันอย่างดี และพยายามหลีกเลี่ยงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับศาสนาให้อิสระทางความคิดเกี่ยวกับหลักความเชื่อซึ่งกันและกัน

4.4.2.5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ได้แก่ บุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติตนเป็นแม่พิมพ์ที่ดีเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างประโยชน์ต่อสังคมอยู่เสมอ ไม่น่ากลัว หากไม่มีโอกาสในการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ช่วยเหลือสังคม อาจจะใช้วิธีการให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไปให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องในเรื่องต่างๆ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญ ควบคู่ศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามกรุงเทพมหานคร เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญ ควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ อายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มวิชาที่สอนและศาสนาที่นับถือ และเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญ ควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้านประกอบด้วย ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้าน จรรยาบรรณต่อสังคมสรุปได้ดังนี้

5.1.1 สภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษา พบว่าสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานครมีดังนี้

1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง พบว่าจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เสียสละทำงานเพื่อส่วนรวมไม่เอารัดเอาเปรียบ รองลงมาคือ ขยันหมั่นเพียรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และให้เกียรติผู้อื่น ตามลำดับ และจรรยาบรรณต่อตนเองทั้งหมด 6 ข้อ อยู่ในระดับมาก

2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ พบว่าจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป็น

ผู้รับผิดชอบต่อหน้าที่และวิชาชีพ รองลงมาคือ ขยันหมั่นเพียรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และให้เกียรติผู้อื่น ตามลำดับ และจรรยาบรรณต่อตนเองทั้งหมด 6 ข้อ อยู่ในระดับมาก

3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ พบว่าจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญาจิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ รองลงมาคือ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้า เสริมทักษะ และสร้างอุปนิสัยที่ดีงามแก่ศิษย์และปฏิบัติต่อศิษย์ด้วยความรักและความอดทน ตามลำดับ และจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการทั้งหมด 9 ข้อ อยู่ในระดับมาก

4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ พบว่าจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รองลงมาคือ เป็นผู้มี ความขยัน อดทนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และไม่ดูถูกดูแคลนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ตามลำดับ และจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพทั้งหมด 12 ข้อ อยู่ในระดับมาก

5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม พบว่าจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ให้การช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เช่น ให้ความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ รองลงมาคือ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม และสนับสนุนการดำเนินการที่ดี เพื่อปกป้องสิทธิของบุคคลในสังคม ตามลำดับ และจรรยาบรรณต่อสังคมทั้งหมด 7 ข้อ อยู่ในระดับมาก

6. จรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านจรรยาบรรณต่อสังคม รองลงมา คือจรรยาบรรณต่อตนเอง และจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ตามลำดับ และจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก

5.1.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษา เอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านเพศ อายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มวิชาที่สอน และศาสนาที่นับถือต่างกัน

1. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านเพศต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่ามีการจรรยาบรรณ 3

ด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านอายุต่างกัน โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านสาขาที่สำเร็จการศึกษาต่างกัน โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านกลุ่มวิชาที่สอนต่างกัน โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

6. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านศาสนาที่นับถือต่างกัน โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

5.1.3 ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

1. ปัญหาที่พบในการส่งเสริมและพัฒนา การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร คือ มีปัญหาทางการเงิน ทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนาตัวเองให้มีองค์ความรู้เพิ่มขึ้น ขาดความภาคภูมิใจในวิชาชีพ ขาดบทบาทพร้อมในการทำงานเนื่องจากได้รับงานที่มอบหมายมากเกินไป ครูไม่มีความเมตตาต่อศิษย์และการให้บริการต่อผู้ปกครองให้เสมอภาคและเท่าเทียมกัน ในโรงเรียนมีการแบ่งกลุ่มระหว่างครูที่อยู่มาก่อนและครูเข้าใหม่ การสื่อสารที่ใช้ภาษา ครูบางส่วนปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในโรงเรียนเท่านั้นไม่

ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ นอกโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมทางชุมชนหรือกิจกรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน และเมื่อมีกิจกรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน ครูที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกันกับชุมชนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่

2. แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร คือ ผู้บริหารมีการจัดตั้งกองทุนกู้ยืมเพื่อช่วยเหลือบุคลากร โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาสร้างเสริมความรู้และทักษะที่จำเป็นในยุคปัจจุบันให้ทันสมัย และจัดกิจกรรมสร้างขวัญและกำลังใจ รวมทั้งปลูกจิตสำนึกความเป็นครูให้เกิดคุณค่าในตนเองและวิชาชีพ ผู้บริหารหรือผู้ที่ที่มีอำนาจต้องพิจารณาการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร มีการวางระบบงานและความสำคัญของงานให้ชัดเจน ครูต้องมีความเข้าใจนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติตนแตกต่างกันอย่างเข้าใจ โดยไม่ใช่อารมณ์ ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรการการปฏิบัติตนต่อผู้รับบริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมไม่ว่าแตกต่างกันในด้านใด เช่น ศาสนา การแต่งกาย ฐานะ เพศ อายุ เป็นต้น โรงเรียนควรจัดกิจกรรมกระชับความสัมพันธ์ในเพื่อนครูให้เกิดความรัก ความสามัคคี โรงเรียนมีการจัดอบรมการใช้ภาษาในการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองให้เหมาะสมและเกิดภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือ โรงเรียนจัดทำโครงการสัมพันธ์ชุมชนเพื่อให้ครูมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้นอีกทั้งยังเกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองและโรงเรียนจัดอบรมเรื่องวัฒนธรรม การดำรงชีวิต คติความเชื่อ เพื่อให้ครูเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้ปกครองหรือคนในชุมชนจากภูมิหลังต่างๆ หรือเข้าใจพฤติกรรมของผู้คนมากขึ้น ทำให้สามารถเข้าถึงคนในชุมชนและปฏิบัติกิจกรรมได้บรรลุเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของกิจกรรมและโครงการนั้นๆ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยสามารถนำมาอภิปรายได้ผล ดังนี้

จากผลการวิจัยการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคมพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านจรรยาบรรณต่อสังคม รองลงมา คือจรรยาบรรณต่อตนเอง และจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2550 โดยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ คือ การประมวลพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างของการประพฤติ

ปฏิบัติที่กำหนดขึ้นตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ จะต้องประพฤติปฏิบัติตาม ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง วิชาชีพ ผู้รับบริการ ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และสังคม (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2550) เพื่อประพฤตินั้นเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด เป็นต้น โดยจรรยาบรรณต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากศาสนาอิสลามให้ความสำคัญกับการดักเตือนการกระทำสิ่งต่าง ๆ ของเพื่อนมนุษย์ และในทุก ๆ วันศุกร์จะมีคุตบะห์สอนคนในศาสนากระทำตามบทบัญญัติและหลักคำสอนของท่านนบีมุฮัมมัด เช่น ทำประโยชน์ให้แก่สังคมและชุมชน โดยการหยิบหลักธรรมคำสอนในคำภีร์อัลกุรอานมาเป็นแนวทางในการเผยแผ่หลักธรรมและคุณธรรมในการใช้ชีวิตของคนมุสลิมในสังคมและชุมชนให้ปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกต้อง จึงทำให้ครูภายในสถานศึกษาเอกชนสายมัธยมศึกษาควบคู่กับศาสนาอิสลามให้ความสำคัญต่อจรรยาบรรณต่อสังคมเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา พรหมรินทร์ และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2562) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากครูจะต้องเป็นต้นแบบและเป็นตัวอย่างที่ประทับใจแก่ลูกศิษย์ครูนั้นต้องพัฒนาความรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้กระทรวงการส่งเสริมการพัฒนาระบบและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยที่ครูนั้นจะต้องประพฤติตนอยู่ภายใต้กฎกติกาของอาชีพและมากด้วยคุณธรรม มีจริยธรรมประจำใจประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามที่สังคมคาดหวังและยอมรับ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครูมีความเป็นครูคือ ผู้มีความรู้และมีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์และมีตั้งมั่นอยู่ในจรรยาบรรณวิชาชีพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนันท์รัตน์ ทองดีวิเศษ (2560) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 3 พบว่าทัศนะของครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 3 เกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือจรรยาบรรณต่อตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการและด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

เมื่อวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัยเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง พบว่าสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เสียสละทำงานเพื่อส่วนรวมไม่เอาใจเอาเปรียบ รองลงมาคือ ขยันหมั่นเพียรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และให้เกียรติผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ นันทรัตน์ ทองดีวิเศษ (2560) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่าด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยครูจะต้องปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา พรหมรินทร์ (2561) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 พบว่าการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่ดีของครู ครูจะต้องประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมกับความคาดหวัง และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม โดยครูจะต้องประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต และผู้ที่ เป็นครูจะต้องตระหนักถึงความเป็นครู รู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ควรหรือไม่ควรปฏิบัติ ศึกษาหาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเอง ค้นคว้า หาเทคนิคเพื่อนำมาพัฒนาศิษย์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ (สำนักเลขาธิการคุรุสภา, 2550) ดังนั้นความคิดเห็นของครูต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของตนเองจึงอยู่ในระดับมากตามความคาดหวังจากสังคม

2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ พบว่าสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป็นผู้รับผิดชอบต่อหน้าที่และวิชาชีพ รองลงมาคือ ขยันหมั่นเพียรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และให้เกียรติผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ นันทรัตน์ ทองดีวิเศษ (2560) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่าด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูต้องรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ และยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อุษา พรหมรินทร์ (2561) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 พบว่าการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยครูมีความรัก แสดงความชื่นชมและความ

ศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ มีความภูมิใจในวิชาชีพครู รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร จึงจะทำให้ครูปฏิบัติตนเป็นครูที่ดี (สำนักเลขาธิการคุรุสภา, 2550)

3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ พบว่าสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติยกต่อความเจริญทางกายสติปัญญาจิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ รองลงมาคือ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้า เสริมทักษะ และสร้างอุปนิสัยที่ดีงามแก่ศิษย์ และปฏิบัติต่อศิษย์ด้วยความรักและความอดทน ซึ่งสอดคล้องกับ นันทรัตน์ ทองดีวิเศษ (2560) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่าด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยภาพรวมในระดับมาก ครูจะต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา พรหมรินทร์ (2561) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 พบว่าการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจา และจิตใจ เนื่องจากครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการใช้หลักการและเหตุผลในการแก้ไขปัญหาต่างๆ นอกจากนี้ครูจะต้องมีความรัก เมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และส่งเสริมการเรียนรู้ ทักษะ นิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ (สำนักเลขาธิการคุรุสภา, 2550)

4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ พบว่าสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รองลงมาคือ เป็นผู้มีความขยัน อดทนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และไม่ถูกคุกคามจากผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ นันทรัตน์ ทองดีวิเศษ (2560) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่าด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด คือ ใช้ระบบคุณธรรมในการพิจารณาผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อุษา พรหมรินทร์ (2561) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 พบว่าการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยครูต้องให้กำลังใจต่อเพื่อนครูที่ประสบความสำเร็จและยินดีให้ความช่วยเหลือตามสมควร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะของวิชาชีพครูคือ วิชาชีพที่ให้บริการกับคน โดยครูต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครู ดังนั้นครูจึงให้ความช่วยเหลือร่วมมือกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพด้วยกัน และนอกจากนี้ต้องให้ความรัก ความสามัคคี ให้อภัยซึ่งกันและกัน ไม่ดูถูกดูแคลนกัน มีน้ำใจ และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (สำนักเลขาธิการคุรุสภา, 2550)

5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม พบว่าสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เช่น ให้ความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ รองลงมาคือ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม และสนับสนุนการดำเนินการที่ดี เพื่อปกป้องสิทธิของบุคคลในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ นันทรัตน์ ทองดีวิเศษ (2560) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 3 พบว่าด้านจรรยาบรรณต่อสังคม โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน และสร้างสันติภาพสันติสุขให้เกิดขึ้นในสังคม และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสร้างความศรัทธาและความไว้วางใจจากสังคม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา พรหมรินทร์ (2561) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 พบว่าการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยครูนำศิษย์ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากครูคือ ผู้ที่อยู่ในฐานะที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนโดยต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อพัฒนาให้มีความสำเร็จในทุก ๆ ด้าน และครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ของชุมชนและสังคมในปัจจุบันอยู่เสมอ (แรววมซี นิสะนิ, 2555)

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน สายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้านเพศ อายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มวิชาที่สอน และศาสนาที่นับถือ

1. เพศ พบว่าครูที่มีเพศต่างกันมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติตาม 3 ด้านที่มีความ

คิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง และทั้งเพศชายและเพศหญิงการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านจรรยาบรรณต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องมาจากความแตกต่างทางความคิดเห็นของเพศหญิงและเพศชายขึ้นอยู่กับสังคมและวัฒนธรรมที่กำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนแต่ละเพศไว้แตกต่างกัน โดยเพศมีความสัมพันธ์กับบุคลิกลักษณะจิตใจและอารมณ์ของบุคคล โดยผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทรัตน์ ทองศิริพิเศษ (2560) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่าครูที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา พรหมรินทร์ (2561) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 พบว่าครูสอนที่มีเพศต่างกันมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยรวมไม่แตกต่างกัน เพราะครูทั้งหมดต่างปฏิบัติตามระเบียบและมีจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีสุขภาพจิตดี กิริยาวาจาดี ทำทางสว่างม มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ใจกว้าง มีเหตุผลปรับตัวและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

2. อายุ พบว่าครูที่มีอายุต่างกันมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีอายุมากกว่า 45 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูที่มีอายุ 25-45 ปี และครูที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี ตามลำดับ ส่วนเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงสุดของครูที่มีอายุมากกว่า 45 ปี ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ส่วนของครูที่มีอายุ 25-45 ปี ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และครูที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คุณัญญา สมจิตร และผดุง พรหมมูล (2561) ที่ทำวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชุมพร พบว่าผู้บริหารที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชุมพรในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ที่กำหนดกรอบนโยบายควบคุมการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตามของบุคลากรให้เป็นไปตามทิศทางที่กำหนดและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายของโรงเรียน รวมถึงการดำรงตนในวิชาชีพอย่างถูกต้องและ

เหมาะสมของบุคลากรครูด้วย ดังนั้นการประพฤติปฏิบัติของครูจึงควรต้องอยู่ในกรอบจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด

3. สาขาที่สำเร็จการศึกษา พบว่าครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาต่างกันมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาศาสนามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาทั่วไป ส่วนค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงสุดของครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาศาสนา คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ตามลำดับ ส่วนกลุ่มครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาทั่วไป พบว่า ค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงสุด คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริวรรณ กติบาล (2559) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูสังกัดเทศบาลเมืองพังงา จังหวัดพังงา พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูสังกัดเทศบาลเมืองพังงา จังหวัดพังงา จำแนกตามวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลให้การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร ปุ๋ยรักษา (2552) ที่วิจัยเรื่องสภาพ และปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าสาขาที่สำเร็จการศึกษาแตกต่างกันส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสื่อสารการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้แตกต่างกัน เนื่องจากครูส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาทางด้านศาสนาโดยเฉพาะ เช่น สาขาอิกตะฮ์ และชะรีอะฮ์ จะนำหลักจริยธรรมอิสลาม ได้แก่ การศรัทธาต่ออัลเลาะห์ การมีกิริยามารยาทแบบอิสลาม และการเป็นคนดีมาสอดแทรก เพื่อให้ผู้เรียนมีความศรัทธามั่นและปฏิบัติตามคำสอนของอิสลามพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุ และสังคมมีบุคลิกภาพตามแบบท่านนบีมุฮัมมัด

4. ประสบการณ์การทำงาน พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ตามลำดับ ส่วนเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงสุดของครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ส่วนของครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา พรหมรินทร์ (2561) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่าครูสอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาทีณี มามู๋ (2554) ที่วิจัยเรื่องศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของข้าราชการครู เครือข่ายโรงเรียนที่ 22 สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของข้าราชการครู เครือข่ายโรงเรียนที่ 22 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่างกั้มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยในปัจจุบันเป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์ทำให้มีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเป็นจักรกลสำคัญในการขับเคลื่อนให้การปฏิรูปประสบความสำเร็จ

5. กลุ่มวิชาที่สอน พบว่าครูที่สอนกลุ่มวิชาต่างกั้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยครูที่สอนกลุ่มวิชาสามัญมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่สอนกลุ่มวิชาศาสนา ส่วนค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงสุดของครูที่สอนกลุ่มวิชาสามัญ คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ตามลำดับ ส่วนกลุ่มครูที่สอนกลุ่มวิชาศาสนา พบว่า ค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงสุด คือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาทีณี มามู๋ (2554) ที่วิจัยเรื่องศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของข้าราชการครู เครือข่ายโรงเรียนที่ 22 สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูเครือข่ายโรงเรียนที่ 22 จำแนกตามสาขาวิชาที่สอนต่างกั้มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าครูยุคใหม่มีความขยันหมั่นเพียร มีความรู้ความสามารถ เสียสละ และตั้งใจสอนผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ รวมทั้งมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนีย์ มั่งคั่ง และคณะ (2562) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของครูตามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์ พบว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของครูตามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำแนกตามสาขาวิชาต่างกั้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เนื่องจากจรรยาบรรณวิชาชีพของครูเป็นเหมือนศีลธรรมที่มีทั้งเป็นข้อพึงปฏิบัติเพื่อประพฤตินั้นเป็นแบบอย่างที่ดีและข้อไม่พึงปฏิบัติครูจึงยึดถือว่าเป็นสิ่งที่ยังสำคัญยิ่งในการประกอบวิชาชีพครูเพื่อรักษาเกียรติศักดิ์ศรีและส่งเสริมเกียรติคุณแห่งวิชาชีพและเป็นแบบแผนในการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน ทุกด้านนักศึกษาทุกสาขาวิชาได้รับรู้พฤติกรรมและการปฏิบัติตามของครูในทิศทางที่สอดคล้องกันว่าครูต้องถือปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

6. ศาสนาที่นับถือ พบว่าครูที่นับถือศาสนาที่ต่างกั้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน พบว่าโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยครูที่

นับถือศาสนาอิสลามมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูที่นับถือศาสนาพุทธ และครูที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ตามลำดับ ส่วนเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในด้านที่สูงที่สุดของครูที่นับถือศาสนาอิสลาม ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ส่วนของครูที่นับถือศาสนาพุทธ ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และครูที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร ปุ๋ยรักษา (2552) ที่วิจัยเรื่องสภาพ และปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าศาสนาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสื่อสารการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้แตกต่างกัน เนื่องจากครูส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาทางด้านศาสนาโดยเฉพาะ เช่น สาขาอิกะฮ์ และชะรีอะฮ์ จะนำหลักจริยธรรมอิสลาม ได้แก่ การศรัทธาต่ออัลเลาะห์ การมีกิริยามารยาทแบบอิสลาม และการเป็นคนดีมาสอดแทรก เพื่อให้ผู้เรียนมีความศรัทธามั่นและปฏิบัติตามคำสอนของอิสลามพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคมมีบุคลิกภาพตามแบบท่านนบีมุฮัมมัด

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคุมศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร ได้นำข้อค้นพบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละด้านมาเป็นแนวทางในการเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1.1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ได้แก่ การวางแผนในการปฏิบัติงานและดำเนินการตามแผนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยครูจะต้องมีการวางแผนและตั้งเป้าหมายในการปฏิบัติงานในเรื่องต่างๆ เช่น ขอบเขตเนื้อหาการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมหรือดำเนินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับศิษย์ เพื่อให้ตนเองสามารถดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดได้สำเร็จ

5.3.1.2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ได้แก่ ครูมุ่งถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ศิษย์อย่างเต็มกำลังและความสามารถ โดยครูจะต้องมีการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติม เพื่อถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ได้มากขึ้น

5.3.1.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ได้แก่ รับฟังความคิดเห็นของศิษย์ โดยครูจะต้องเปิดใจและรับฟังความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ของศิษย์ให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นวิธีการและสื่อการเรียนการสอน การอยู่ร่วมกันในห้องของศิษย์ และเรื่องราวต่าง ๆ ของศิษย์ เพื่อให้ครูเข้าใจศิษย์มากขึ้น

5.3.1.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ได้แก่ ไม่กำหนดเงื่อนไขผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยครูจะต้องมีความเข้าใจ คอยช่วยเหลือเกื้อกูลและให้คำปรึกษาผู้ร่วมประกอบวิชาชีพด้วยกัน เมื่อมีเรื่องผิดพลาดควรช่วยเหลือกันในการแก้ไขปัญหาต่างๆ

5.3.1.5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ได้แก่ ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม โดยครูจะต้องเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนเอง คอยให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลบุคคลอื่น ชุมชน และสังคม

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามในเขตต่างจังหวัด

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม เช่น ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา ประเภทสถานศึกษา

5.3.2.3 ควรศึกษาทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม เช่น นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*.

กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ : สำนักกรรมการศึกษาแห่งชาติ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *กลวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิธีเรียน*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

คุณัชญา สมจิตร และผดุง พรหมมูล. (2561). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัฐบาลจังหวัดชุมพร. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต*, 14(2), 14-31.

จิดานา นาคฤทธิ. (2559). *หลักการจัดการ*. สืบค้น 27 มีนาคม 2563, จาก

<https://jiradabbc.files.wordpress.com/2015/02/principle-management-11.pdf>

จรรยา โต๊ะตาหะยะ. (2561). คุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดนครศรีธรรมราชตามความคิดเห็นของครู. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 18(1), 108-115.

จารุวัจน์ สองเมือง และธีรพงศ์ แก่นอินทร์. (2555). สภาพปัญหาและความต้องการของครูเพื่อการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม. *วารสาร AL-NUR บัณฑิตวิทยาลัย*, 7(13), 19-32.

- จุฑาทิพย์ นุชถนอม. (2563). การจัดการการศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ซิดดิก อาลี และดลมนรรัตน์ บากา. (2555). วิวัฒนาการการเรียนการสอนอิสลามศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย. วารสาร AL-NUR บัณฑิตวิทยาลัย, 7(13), 56-62.
- เดลินิวส์. (2563). แม่ไม่ปลื้มครูหนุ่มตัดผมลูกสาวแหงนอึ้งยาวเลยหู. สืบค้น 5 กรกฎาคม 2563, จาก <https://www.dailynews.co.th/regional/783403>.
- ณรงค์ สิทธิประเสริฐ. (2537). จรรยาบรรณของครูผู้สอนในทศวรรษของข้าราชการครู : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณัฐพร ปุ๋ยรักษา. (2552). สภาพ และปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดิน ปรัชญพฤกษ์. (2535). ทฤษฎีองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นิเลาะ แวอุเซ็ง. (2551). แบบอย่างทางจริยธรรมของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาสตามทัศนะของผู้บริหารและครูอิสลามศึกษา. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- นิเลาะ แวอุเซ็ง. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- นันทรัตน์ ทองดีวิเศษ. (2560). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- บุญทัน ดอกไธสง. (2537). การจัดการองค์การ. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปนัดดา วัลโน, ปรีชา วิจิตรธรรมรส, และพาจิตชนัด ศิริพานิช. (2555). จรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 4(2), 59-70.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2545). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปราณี หล้าเบ็ญสะ. (2559). การหาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล. ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- ปัทมา สิงหนุต. (2540). เอกสารประกอบการสอนความเป็นครู. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

- ผกา สัตย์ธรรม. (2544). *คุณธรรมครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พลอยเพลท.
- พจน์ย์ มั่งคั่ง, พรทิพย์ คำชาย และอำนาจ บุญประเสริฐ. (2562). การปฏิบัติตนตามมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพของครูตามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*, 9(1), 147-155.
- พรศรี พานิชวงค์. (2531). *การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพิรุณ จันทราเลิศ. (2557). *คุณลักษณะของครูที่ดี*. สืบค้น 14 กุมภาพันธ์ 2562, จาก <http://www.kruinter.com/file/78520140817200620-%5Bkruinter.com%5D.pdf>
- พิชัย ไชยสงคราม. (2542). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์. (2556). *จรรยาบรรณวิชาชีพครู*. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2562, จาก http://www.ap.mju.ac.th/data_silo/jarya/2013-07-01-09-36-54go0.pdf.
- ไพบุลย์ ช่างเรียน. (2532). *วัฒนธรรมการบริหาร*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- มยุรี มูลสวัสดิ์. (2553). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาศาสนศึกษาและคุณธรรมเพื่อชีวิต*. นครปฐม: โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์.
- มานิตย์ รัปไทรทอง. (2547). *ทฤษฎีการศึกษา*. สืบค้น 14 เมษายน 2562, จาก <https://manitrub.wordpress.com/2014/12/15/%E0%B8%97%E0%B8%A4%E0%B8%A9%E0%B8%8E%E0%B8%B5%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A8%E0%B8%B6%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%B2-educational-theory/>.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2541). *ความเป็นครูไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พรินติ้งเฮาส์.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2550). *การศึกษาและความเป็นครูไทย*. กรุงเทพฯ: โอเอส.
- รัตนาดี โชติกพนิช. (2550). *จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู (CU 503)*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). *ปฏิวัติการศึกษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: มติชน.

- วาทีณี มามุ่ย. (2554). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของข้าราชการครู เครือข่าย
โรงเรียนที่ 22 สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ.
- วรรณวิทย์ รัตนสุทติกุล. (2554). มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอน
ของครูโรงเรียนประถม ศึกษาจังหวัดราชบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วินิจ สังขรัตน์. (2544). อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
(ปอเนาะ) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิชัย ชัยนาคสิงห์. (2556). หลักการจัดการ. สืบค้น 14 เมษายน 2563, จาก
<https://www.gotoknow.org/posts/345600>.
- แวรอมซี นิสะนิ. (2555). ครูที่ดีในทัศนะอิสลาม. สืบค้น 31 กรกฎาคม 2562, จาก
<http://muslimchiangmai.net/index.php?topic=5952.0>
- สมชาย วรภิเกษมสกุล. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
อุดรธานี: อักษรศิลป์การพิมพ์.
- สมหมาย ปวะบุตร. (2558). ตำราหลักการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2523). การบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สิทธิชัย จันทานนท์. (2554). คุณลักษณะของครูที่นักเรียนต้องการในยุคโลกาภิวัตน์. สืบค้นเมื่อ
25 มีนาคม 2562, จาก <http://cms.srivikorn.ac.th/svkforum/index.php?topic=3888.0>
- สิริวรรณ กสิบาล. (2559). การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูสังกัดเทศบาลเมืองพังงา
จังหวัดพังงา. สืบค้น 14 เมษายน 2563, จาก
<http://library.rajapark.ac.th/isdatabase/myfile/2017091206364756>
- สุชาดา นันทะไชย. (2550). จรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักข่าวทีนิวส์. (2562). ครูทำโทษนักเรียนเข้าที่บ่อน้ำ. สืบค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2562, จาก
<https://www.tnews.co.th/social/509099/ครูทำโทษนักเรียน-เข้าที่บ่อน้ำ>
- สำนักคณะกรรมการข้าราชการครู. (2529). เอกสารพัฒนาวิสัยข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟิก.

- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. (2542 ก). *พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. (2542 ข). *ศักยภาพในการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2544). *เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: 12 คุรุ สภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *คู่มือประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2550). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณ ของวิชาชีพ พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคุรุสภา.
- อุษา พรหมรินทร์ และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2562). *การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของ ครูในสถานศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยาเขต 2*. นครนายก: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ภาษาต่างประเทศ

- Huda Muttar Al-Hothali. (2018). Ethics of the eaching profession among secondary school teachersfrom school leaders' perspective in riyadh. *International Education Studies*, 11, 47-63.
- Shan Hu. (2015). Research on current situation investigation of professional ethics current of primary and middle school teachers. *Atlantis Press*.
- Simon, H. A. (1947). *Administrative behavior*. New York: Macmillian.

Osman Titrek. (2014). Islamic moral values of pre-service teachers for secondary schools.

International Journal of Human Sciences, 11(1), 469-480.

Zhaolin Ji. (2017). Teacher conduct: A survey on professional ethics among chinese

kindergarten teachers. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research, 16, 98-113.*

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ที่ มธบ ๐๔๑๘/๑๖/๐๕๑๘

๒๒ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุมัติแบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวมานิตา วงษ์สันต์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น" โดยมี อาจารย์ ดร.นันทกร หนึ่งแสน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาแจกแบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลภายในหน่วยงานของท่าน ข้อมูลที่ได้มาจะใช้สำหรับการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๑ ๔

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา ทองธาร)

ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการการศึกษา

สำนักวิชาศึกษาศาสตร์

โทร.๐๕-๒๕๕-๒๓๐๐ ต่อ ๒๕๕,๒๕๖

(นางสาวมานิตา วงษ์สันต์ โทร. ๐๘๕-๙๙๖-๘๖๒๖)

ที่ มทปอ๐๑๑๕๑/๐๕๒๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอสิ้นภาคเรียนเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

จังหวัดฉะเชิงเทรา แบบสิ้นภาคเรียน

ด้วย นางสาวมานิตา วงษ์สินธุ์ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ การศึกษา วิทยาลัยอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนานิกายกรกฎเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.ณักรบ หนึ่งแสน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำต้นฉบับเรียบร้อยแล้ว

วิทยาลัยอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นักศึกษา สิ้นภาคเรียนเรื่อง “การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนานิกายกรกฎเทพมหานคร” ตามเอกสารแนบข้อมูลที่ได้แนบไว้สำหรับการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นางสาวมานิตา วงษ์สินธุ์ ทำการเก็บข้อมูล วิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ ทองขาว)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการการศึกษา

สำนักงานเลขานุการวิทยาลัยอุตสาหกรรม

โทร.๐๒-๕๕๕-๕๖๐๐ ต่อ ๖๖๘

(นางสาวมานิตา วงษ์สินธุ์ โทร. ๐๘๕-๐๘๖-๕๒๒๖)

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม
กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ใช้ประกอบการศึกษาปริญญาโท สาขาการจัดการการศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการศึกษาที่ได้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้มากที่สุด

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนและมีข้อความทั้งสิ้น 51 ข้อ ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้านในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร จำนวน 45 ข้อ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานครควรทำอย่างไร

3. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่านในครั้งนี้ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและนำไปใช้เฉพาะในการทำวิจัยเท่านั้น ขอขอบพระคุณคุณครูทุกท่านที่สละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

ด้วยความเคารพอย่างสูง

นางสาว มานิดา วงษ์สันต์

นักศึกษา สาขาการจัดการการศึกษา

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความหรือเติมคำตอบในช่องว่างให้ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่านเพียงข้อเดียว

1. เพศ

1. ชาย   2. หญิง

2. อายุ

1. น้อยกว่า 25 ปี   2. 25-45 ปี   3. มากกว่า 45 ปี

3. สาขาที่สำเร็จการศึกษา

1. ทั่วไป   2. ศาสนา

4. ประสบการณ์การทำงาน

1. น้อยกว่า 5 ปี   2. 5-10ปี   3. มากกว่า 10 ปี

5. กลุ่มวิชาที่สอน

1. สามัญ   2. ศาสนา

6. ศาสนาที่นับถือ

1. อิสลาม   2. พุทธ   3. อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้านในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงข้อเดียว

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระดับ มากที่สุด
 4 หมายถึง มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระดับ มาก
 3 หมายถึง มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระดับ ปานกลาง
 2 หมายถึง มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระดับ น้อย
 1 หมายถึง มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระดับ น้อยที่สุด

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู				
	5	4	3	2	1
จรรยาบรรณต่อตนเอง					
1. มีวิสัยทัศน์ให้ทันต่อโลกที่กำลังพัฒนาทางด้านสังคม					
2. ขยันหมั่นเพียรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
3. ซื่อสัตย์สุจริต ไม่น้อ โกง					
4. เสียสละทำงานเพื่อส่วนรวมไม่เอารัดเอาเปรียบ					
5. ให้เกียรติผู้อื่น					
6. วางแผนในการปฏิบัติงานและดำเนินการตามแผนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้					
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ					
1. รักศรัทธาและเห็นว่าวิชาชีพครูมีคุณค่า					
2. วิชาชีพครูมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ					

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู				
	5	4	3	2	1
3. ปกป้องและรักษาเกียรติของวิชาชีพไม่ให้ใครมาดูหมิ่น					
4. เป็นผู้รับผิดชอบต่อหน้าที่และวิชาชีพ					
5. เป็นผู้ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต					
6. พัฒนาองค์ความรู้ของวิชาชีพโดยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม					
7. สร้างและเผยแพร่ความรู้ให้วิชาชีพครูมีความก้าวหน้า					
8. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร โดยมีการจัดกิจกรรม เพื่อเกิดกระตุนการเรียนรู้ให้แก่ศิษย์ และเข้าร่วมกิจกรรม ต่างๆอยู่เสมอ					
9. มุ่งถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ศิษย์อย่างเต็มกำลังและ ความสามารถ					
10. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในการสอน					
11. มีความเชี่ยวชาญและเข้าใจในสาขาที่สอนเป็นอย่างดี					
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ					
1. รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเกื้อกูล ส่งเสริมและ ให้กำลังใจศิษย์					
2. รับฟังความคิดเห็นของศิษย์					
3. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้า เสริมทักษะ และ สร้างอุปนิสัยที่ดีงามแก่ศิษย์					
4. ไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญาจิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์					
5. เป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ					
6. ไม่เรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากศิษย์โดยการ ใช้ ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ					

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู				
	5	4	3	2	1
7. ไม่ใช่คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับศิษย์					
8. มีความเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียง ยุติธรรมกับศิษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน					
9.ปฏิบัติต่อศิษย์ด้วยความรักและความอดทน					
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ					
1. ยึดมั่นในหลักคุณธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน					
2. พุดจาไพเราะกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ					
3. มีความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ					
4. แลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ					
5. รัก สามัคคี และรวมใจกันเพื่อพัฒนาการศึกษา					
6. ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
7. ไม่ว่าร้ายหรือนินทาผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ					
8. เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง					
9. เป็นผู้มีความขยัน อดทนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
10. เมื่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพกระทำผิด ให้อภัยกันและกัน					
11. ไม่ดูถูกดูแคลนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ					
12. ไม่ตำหนิติเตียนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ					
จรรยาบรรณต่อสังคม					
1. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม					
2. ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม					

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู				
	5	4	3	2	1
3. ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					
4. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง					
5. เข้าใจสถานการณ์และข้อจำกัดต่างๆของสังคมและชุมชนในปัจจุบัน					
6. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ให้การช่วยเหลือด้านต่างๆ เช่น ให้ความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ					
7. สนับสนุนการดำเนินการที่ดี เพื่อปกป้องสิทธิของบุคคลในสังคม					

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมพัฒนา การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

ปัญหา	แนวทางการส่งเสริม
1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	
2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	

5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม

กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
  - ตอนที่ 2 ข้อมูลประเด็นการสัมภาษณ์
  - ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์
3. ข้อมูลจากการตอบแบบสัมภาษณ์ของท่านในครั้งนี้ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและนำไปใช้เฉพาะในการทำวิจัยเท่านั้น ขอขอบพระคุณคุณครูทุกท่านที่สละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์เป็นอย่างดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1.1 ตำแหน่งงานปัจจุบัน

.....

1.2 ประสบการณ์การทำงานตามตำแหน่ง

.....

1.3 วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....ระยะเวลาการสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลประเด็นการสัมภาษณ์

1. คุณคิดว่าครูดีเด่นในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคุมศาสนาอิสลามมีการจัดการทางด้านความคิดและการปฏิบัติตนอย่างไรและมีความแตกต่างกับครูทั่วไปในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคุมศาสนาอิสลามอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. คุณคิดว่าครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคุมศาสนาอิสลามมีการจัดการทางความคิดและการปฏิบัติตนต่างจากครูในสถานศึกษาเอกชนทั่วไปอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. คุณคิดว่าครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคุมศาสนาอิสลามมีวิธีการปฏิบัติตนต่อผู้รับบริการที่นับถือศาสนาที่แตกต่างจากตนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. คุณคิดว่าครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบลู่ศาสนาอิสลามมีการปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบ
วิชาชีพที่นับถือศาสนาแตกต่างกันอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. ครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบลู่ศาสนาอิสลามควรทำประโยชน์อย่างไรบ้างให้แก่สังคม
และชุมชน

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 3 ท่านมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชน
สายสามัญควบลู่ศาสนาอิสลามอย่างไร

.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. กล้า ทองขาว
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการศึกษา
วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพร โกมารทัต
ตำแหน่ง เลขานุการสาขาการจัดการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
3. อาจารย์ ดร. สมพันธ์ อภิรักษ์
ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ
4. อาจารย์ ดร. สมิทธิรักษ์ จันทรรักษ์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ วิทยาลัยดุสิตธานี
5. อาจารย์ ดร. อุดม วงษ์สิงห์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณภาพครู นักศึกษาครู และสถานศึกษา กสศ.

ภาคผนวก ค

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence)

และค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

แบบสอบถาม

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม

กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร มีข้อคำถามทั้งสิ้น 56 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้านในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 ข้อ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานครควรทำอย่างไร และตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์ครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ อายุ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มวิชาที่สอนและศาสนาที่นับถือต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความหรือเติมคำตอบในช่องว่างให้ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่านเพียงข้อเดียว

1. เพศ

1. ชาย   2. หญิง

2. อายุ

1. น้อยกว่า 25 ปี   2. 25-45 ปี   3. มากกว่า 45 ปี

3. สาขาที่สำเร็จการศึกษา

1. สามัญ   2. ศาสนา

4. ประสบการณ์การทำงาน

1. น้อยกว่า 5 ปี   2. 5-10ปี   3. มากกว่า 10 ปี

5. กลุ่มวิชาที่สอน

1. สามัญ   2. ศาสนา

6. ศาสนาที่นับถือ

1. อิสลาม   2. พุทธ   3. อื่นๆ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้านใน

สถานศึกษาเอกชนสายสามัญควบคุมศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงข้อเดียว

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา
 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา
 -1 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความไม่ตรงตามประเด็นของเนื้อหา

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
จรรยาบรรณต่อตนเอง							
1. มีวิสัยทัศน์ให้ทันต่อโลกที่กำลังพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ	1	1	0	1	-1	0.40	ตัดทิ้ง
2. มีวิสัยทัศน์ให้ทันต่อโลกที่กำลังพัฒนาทั้งทางด้านสังคม	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
3. มีวิสัยทัศน์ให้ทันต่อโลกที่กำลังพัฒนาทั้งทางการเมือง	1	0	0	1	-1	0.20	ตัดทิ้ง
4. ขยันหมั่นเพียร ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
5. ซื่อสัตย์สุจริต ไม่นอโกง	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
6. ไม่พุดจาบถบกลอก	0	0	0	1	1	0.40	ตัดทิ้ง
7. ไม่เอารัดเอาเปรียบ เสียสละทำงานเพื่อส่วนรวม	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
8. ให้เกียรติผู้อื่น	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
9. วางแผนในการปฏิบัติงานและดำเนินการตามแผนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ							
1. รักและความศรัทธาเห็นว่าวิชาชีพครูมีคุณค่า	0	1	1	0	1	0.60	ใช้ได้
2. วิชาชีพครูมีประโยชน์ต่อประเทศชาติ	1	1	1		1	1.00	ใช้ได้
3. ปกป้องและรักษาเกียรติของวิชาชีพไม่ให้ใครมาดูหมิ่น	1	1	0		1	0.75	ใช้ได้

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ							
4. รับผิดชอบต่อนักเรียนและวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. เป็นผู้ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	1	1	1	-1	1	0.60	ใช้ได้
6. พัฒนาองค์ความรู้ของวิชาชีพ โดยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. สร้างและเผยแพร่ความรู้ให้วิชาชีพครูมีความก้าวหน้า	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร โดยมีการจัดกิจกรรม เพื่อเกิดกระตุ้นการเรียนรู้ให้แก่ศิษย์ และเข้าร่วมกิจกรรม ต่างๆอยู่เสมอ	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
9. ถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ศิษย์มากกว่าประโยชน์ส่วนตน		1	1		1	1.00	ใช้ได้
10. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในการสอน		1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11. มีความเชี่ยวชาญและเข้าใจในสาขาที่สอนเป็นอย่างดี	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12. นำคุณธรรมความดีที่มีอยู่ในคำสอนของศาสนาอิสลาม ถ่ายทอดแก่ศิษย์	1	0	0	0	0	0.20	ตัดทิ้ง
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ							
1. รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเกื้อกูล ส่งเสริมและ ให้กำลังใจต่อศิษย์	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. รับฟังความคิดเห็นของศิษย์	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้า เสริมทักษะ และ สร้างอุปนิสัยที่ดีงามแก่ศิษย์	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติยกย่องความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมกับศิษย์	0	0	1	1	1	0.60	ใช้ได้
5. เป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ		1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ไม่เรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากศิษย์โดยการใช้ ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ							
7. ไม่ใช่คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับศิษย์	1	1	1		1	1.00	ใช้ได้
8. มีความเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียง ยุติธรรมกับศิษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. ปฏิบัติต่อศิษย์ด้วยความรักและความอดทน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ							
1. ยึดมั่นในหลักคุณธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	1	0	1	0	1	0.60	ใช้ได้
2. พุดจาไพเราะกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. มีความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. แลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. รัก สามัคคี และรวมใจกันเพื่อพัฒนาการศึกษา	1	1	1		1	1.00	ใช้ได้
6. ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
7. ไม่ว่าร้ายหรือนินทาผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง		1	1		1	1.00	ใช้ได้
9. เป็นผู้มีความขยัน อดทนในการทำงานร่วมกัน		1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. เมื่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพกระทำผิด ให้อภัยกันและกันด้วยความเต็มใจ		1	1	0	1	0.75	ใช้ได้
11. ไม่ดูถูกดูแคลนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
12. ไม่ตำหนิติเตียนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
จรรยาบรรณต่อสังคม							
1. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
จรรยาบรรณต่อสังคม							
2. ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. มีความยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. เข้าใจสถานการณ์และข้อจำกัดต่างๆของสังคมและชุมชนในปัจจุบัน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ให้การช่วยเหลือด้านต่างๆ เช่น ให้ความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. จัดกิจกรรมวันสำคัญของศาสนาอิสลาม และเชิญบุคคลในสังคมเข้าร่วม	1	1	0	0	0	0.40	ตัดทิ้ง
8. สนับสนุนการดำเนินการที่ดี เพื่อปกป้องสิทธิของบุคคลในสังคม		1	1	0	1	0.75	ใช้ได้

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.997	45

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวมานิดา วงษ์สันต์

ประวัติการศึกษา

ปี 2557

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ปี 2559

ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ครูพิเศษ โรงเรียนบางกอกศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน